

Onderweg

parochie
**HH. Twaalf
Apostelen**

Januari/februari 2016
Jaargang 4 - nummer 2

IN DIT NUMMER O.A.

Nieuwe huisstijl

**In de spotlights:
Huub Winkeler**

**Herbergzaam
Nederland**

KERK BALANS

**MIJN KERK
LEEFT**

**MIJN KERK
IN BALANS**

Inhoud:

Jaargang 4 , nr. 2

Colofon	2
Van de pastores / Margriet te Morsche stopt	3
Vastenactie 2016 / Willem Achtereekte stopt	4
Kerkbalans / Baten en lasten	5
Armoede gun je niemand / Bezinnend onderweg	6
Een nieuwe huisstijl / Geloven Nu	7
Jeroen Bosch / Afscheid Ton Verheul	8
In de spotlights: Huub Winkeler	9
Herbergzaam Nederland	10
Kerk en vluchteling / De Passie	
zoekt mannen / Lourdesreis 2016	11
Heilig Jaar van de Barmhartigheid	12

Uit de geloofsgemeenschappen

Zutphen	13
Brummen	14

Bijlage vieringschema

Vieringschema	16

Uit de geloofsgemeenschappen

Joppe	18
Lochem	19
Vorden	20
Borculo	21
Ruurlo	22
Hengelo	23
Keijenborg	24
Baak	25
Drempt	26
Olburgen	27
Steenderen	28
Vierakker	29
Kidz & Teenz	30
Ons Erfgoed:	
Begraafplaats Brummen	32

Verschijningsdatum volgend nummer:

Nr. 3: 29 februari 2016

(betreft periode 5 maart-24 april 2016)

Inleveren kopij tot 8 februari 2016

COLOFON

Redactie:

Frank Elschot   Jaap van Kranenburg
Theo Lam   Magda van Ommen
Gerrit te Vaarwerk   Huub Winkeler
Joseph Wissink

Onderweg verschijnt 7 x per jaar

Bankrek.nr.: **NL97RABO0155113046**

Ook voor uw bijdrage aan Onderweg
o.v.v. uw locatie.

Internet: **www.12apostelen.nl**

Email: **redactie@12apostelen.nl**

Vormgeving

en realisatie: Repro Design, Zutphen

Foto omslag: Heilig Jaar (blz. 12)

Kleine foto: Kerkbalans (blz. 5)

Van Kerst naar Pasen

Als schrijver moet je altijd rekening houden met het perspectief van de lezer. Niet de omstandigheden waarin jij schrijft zijn het uitgangspunt, maar de omstandigheden waarin de lezer leest. Misschien geldt dat niet voor een roman of voor een dagbladjournalist, maar het geldt wel als je een boodschap over wilt brengen. Het geldt dus voor *Onderweg*.

Voor ons parochieblad komt daar nog bij, dat het moment waarop we het schrijven een heel ander moment is dan het moment waarop het gelezen wordt. De redactievergadering voor dit nummer vond bijvoorbeeld plaats op een van de dagen tussen Kerst en oud en nieuw. We zaten dus nog vol in de kerstsfeer terwijl we praatten en schreven over de vastentijd en de voorbereiding op Pasen.

Als je hier even langer over nadent, is er een opvallende overeenkomst tussen bovenstaande en het veranderingsproces in onze kerk. We proeven de weelde van het Kerstfeest nog, terwijl we weten dat schralere tijden op komst zijn. Maar we weten ook dat het weer Pasen wordt, dat we weer kunnen gaan genieten van nieuwe feestdagen. Dat gaat niet vanzelf, daar moet je wel wat voor doen. Zowel in het spirituele leven als in onze kerkorganisatie. Ik wens onszelf veel succes in beide processen.

Theo Lam

Telefoonnummer voor:

**Ziekenzalving, ziekenzegen
en uitvaart   06 103 19 638**

PCI - Noodhulp

Heeft u om wat voor reden dan ook hulp nodig? Neem contact op met de Parochiële Caritas Instelling (PCI)
Email: pci@12apostelen.nl
www.pci12apostelen.nl

Bestuur parochie HH. Twaalf Apostelen:

J.G.M. Scheve, pastoor; voorzitter
vacant, vicevoorzitter;

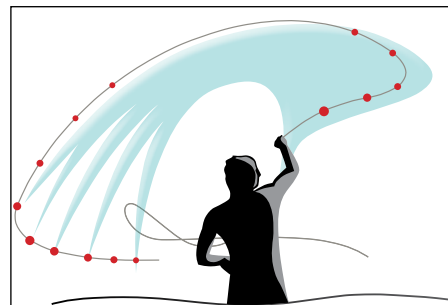
Mevr. M-C.E. Bonga-Tulleken, secretaris

G.A.G. Stolwijk RA, penningmeester

Mevr. C.A.L.S. Peterse-Giesen, portefeuille
personeels- en vrijwilligersbeleid

T.J.G.M. Lam, portefeuille communicatie

H.G.J. Heuver, portefeuille gebouwen
portefeuille begraafplaatsen

Contactgegevens parochie HH. Twaalf Apostelen

Pastoraal Team:

J.G.M. Scheve, pastoor,

tel. 06 53 21 40 17

Kerkstraat 9, 7256 AR Keijenborg

Email: h.scheve@12apostelen.nl

J. van Kranenburg, pastoraal werker,

tel. 06 51 23 03 05

p/a Van Heemstrastraat 4; 7204 GJ Zutphen

Email: j.vankranenburg@12apostelen.nl

M.J.B. Peters-van Langen, pastoraal werker,

tel.: 06 29 40 53 03

p/a Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen

Email: m.peters@12apostelen.nl

Secretariaat Parochie:

Mieke Degen en Magda van Ommen

Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen;

Tel.: 0575 711310;

dinsdag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur

Email: secretariaat@12apostelen.nl

Assistentie Pastoraal Team:

Diaken V.Th.Th. ten Bruin:

Bremweg 4, 7217 RR Harfsen

Tel.: 06 18581803;

Email: t.tenbruin@12apostelen.nl

Diaken G.G.M. Oude Groen

Morsmanshof 119; 7271 KC Borculo,

Telefonisch spreekuur voor zieken en ouderen:

Dinsdag 18.30-19.30 uur. Tel.: 0545 272320

Email: g.oudegroen@12apostelen.nl

Diaken A.J.M. Bos

Arnhemsestraat 7; 6971 AN Brummen

Tel.: 06 44902208

Email: a.bos@12apostelen.nl

G.J.A.M. Spekkink-Beunk, Tel.: 0575-461146

parochiemedewerkster,

Email: g.spekkink@12apostelen.nl

M.J. Storteler-Wopereis, Tel.: 0573-453001

parochiemedewerkster,

Email: m.storteler@12apostelen.nl

**De redactie wenst u een
gelukkig 2016.**

Om het leven te ontvangen

Als kind heb ik mij altijd verbaasd hoe snel het leven van Jezus verliep. Hij was nog maar net geboren of we vierden zijn sterven en verrijzenis al. Wat heeft een kind benul van een kerkelijk jaar? Blijkbaar voelde ik me als kind erg betrokken bij het leven van Jezus. Wat was dat eigenlijk een mooie tijd, verzucht je dan. Als volwassene sta je stil bij de eenvoud en ontvankelijkheid van het kind zijn. Met een beetje weemoed kan je zeggen: wat was het allemaal eenvoudig.

Ja, eigenlijk is het kerkelijk jaar in die hoedanigheid eenvoudig. Kribbe en kruis staan inderdaad heel dicht bij elkaar. Een mooi voorbeeld kan ik me nog herinneren dat velen mij het verhaal vertelden over een kapelaan Rigter die zijn confraters en de parochianen behoorlijk aan het schrikken heeft gebracht door bij de kerst-kribbe ook een Golgotha te creëren. Ook verschillende kerkvaders in het verleden hebben vaak gezegd dat het hout van de kribbe ook het hout van het kruis is. Overigens: deze kapelaan Rigter is later een geliefde pastoor geworden in ons Steenderen. En dat is aan het interieur van de kerk nog steeds te zien. Hij hield ervan om het geloof te laten zien in beelden. Hij ging stad en land af om voor zijn kerk veel moois te zoeken.

De kribbe achter ons latend zijn we op weg naar Pasen. Dat betekent dat we ons intensief gaan voorbereiden op een tijd die we de Veertigdagentijd noemen, oftewel de Vastentijd, hoewel de laatste term bij velen niet zoveel meer zegt. Want: wat is dat dan vasten? Hoe doe je dat? Heeft dat alleen te maken met minder calorieën tot je nemen? Zo gaan vasten, niet alles tot je nemen wat lekker is, kan best wel gezond zijn. Misschien moet ik daar wel eens aan gaan denken, wellicht u ook? Maar gaat het dáárom als we aan vasten denken?

Op de eerste plaats is het bijzonder te melden dat in vele religies vasten of onthouding een vast begrip is. De Islam bijvoorbeeld, heeft elk jaar de Ramadan. De mensen die daar aan meedoen, ervaren dit als een zelfreiniging. Ook in onze christelijke traditie is de eerste doelstelling van vasten het reinigen van jezelf. Door niet alleen te denken aan bijvoorbeeld het materiële, wordt je teruggeworpen op jezelf. Door de materiële welvaart en het drukke leven dat we leiden kunnen we vaak niet dicht bij ons ware zelf komen. Drukke en welvaart kan ook een obstakel zijn om God toe te laten in je leven. Kijken we naar de oeroude traditie van de woestijnvaders, dan zien we dit terug. Zij laten alles achter om er alleen voor God te zijn.

Zo radicaal voor God kiezen is misschien een mooi ideaal, maar ik zie ons niet zo maar de rest van ons leven in de woestijn wonen, ver van de wereld die ons dierbaar is.

Hoe kunnen we vasten dan wél een plek geven in ons leven?

Het gaat natuurlijk niet (alleen) om minder eten. Vasten, dat is je vooral meer bewust worden van de wereld waarin je leeft, tijd nemen om na te denken over je eigen rol in die wereld, waar jouw mogelijkheden liggen om je steentje bij te dragen aan een betere wereld, hoe klein dat steentje ook mag zijn. De voorbereiding naar Pasen wordt dan vanzelf een tijd die meer gericht is op God, vanuit de gedachte dat ook de andere mens er is waar je op gericht mag zijn.

In deze tijd is deze gedachte heel actueel.

We staan voor de enorme klus om velen die verdreven zijn van huis en haard op te vangen en te begeleiden, vooral hen iets te laten ervaren van menselijke warmte en barmhartigheid. Je kunt dan wel twintig keer door een heilige deur lopen; waar het om gaat is om Gods barmhartigheid te laten zien.

Naast de vluchtelingen zien we ook andere mensen die hulp en barmhartigheid nodig hebben. In onze geloofs-gemeenschappen zien we veel mensen die eenzaam zijn. Een kleine lach, schouderklop, een praatje, een ontmoeting kan wonderen verrichten.

Ja, je moet dan wél iets van jezelf geven! Iets van jezelf geven, niet omdat het hoort maar omdat het vanuit je hart komt, is een mooie vorm van vasten. Dus: dicht bij jezelf blijven om zo de ander te ontmoeten en God toe laten bij jezelf.

Veertig dagen mogen we ons daarop voorbereiden, mogen we iets laten zien van onszelf. Vasten reinigt jezelf als mens om zo het leven te ontvangen; het leven dat we vieren met Pasen.

Pastoor Harry Scheve

Margriet is gestopt als parochiemedewerker

Sinds 1 januari 2016 is Margriet te Morsche niet meer als parochiemedewerker verbonden aan onze parochie. Haar contract liep afgelopen september af en Margriet heeft er voor gekozen dat niet te verlengen. Diaken Anton Bos heeft inmiddels de coördinatie van de parochiële werkgroep MOV (Missie, Ontwikkeling en Vrede) overgenomen. Margriet blijft zich nog wel voor diverse activiteiten inzetten, maar wil daar haar eigen keuzes in kunnen maken. Tijdens het Vastengala op 6 maart 2016 in Vorden kunnen vrijwilligers en andere belangstellenden afscheid van haar nemen. Het Breed Parochieel Team, de pastores en het parochiebestuur hebben reeds afscheid van Margriet genomen. Margriet, nogmaals heel veel dank voor je jarenlange bezielde en vakkundige inzet voor de parochie!

Vastenactie 2016 Ivoorkust

De vrouwen van KOADO-DUE

Tijdens de Vastenactie van 2015 heeft u al kennis kunnen maken met de vrouwencoöperatie KOADO-DUE in Ivoorkust. De coöperatie bestaande uit ongeveer 450 boerinnen die vooral cacao, koffie, rijst, en maniok verbouwen, werd met ruim 10.000 euro aan collectes van de parochie HH. Twaalf Apostelen gesteund om een eigen vrachtwagentje te kopen, cacao kwekerijen voor veredelde rassen op te zetten, en een trainingsteam op te zetten om de leden van de coöperatie te trainen op duurzame landbouw via UTZ Certified certificering. Dit bedrag werd verdubbeld door ontwikkelingsorganisatie Cordaid.

Dankzij uw bijdrage heeft KOADO-DUE een prachtige evolutie doorgemaakt.

De coöperatie heeft alweer haar tweede jaar van audits achter de rug en 237 boeren hebben inmiddels het UTZ Certificaat behaald, waarmee ze zich onderscheiden als één van de eerste duurzame vrouwencoöperaties in de Ivoiriaanse cacaosector. Maar de coöperatie en haar leden krijgen ook een betere prijs betaald om in hun eigen toekomst te investeren. Het tweedehands vrachtwagentje voor de oogst is inmiddels besteld en aangekomen in de haven, al zal het nog enkele weken duren voordat alle douanepapieren gereed zijn en het wordt vrij gegeven.

Het begin van het nieuwe jaar staat voor KOADO-DUE in het teken van goede hoop. De coöperatie heeft afgelopen maanden hard gewerkt aan het opzetten van de cacao kwekerij, waarvoor er maar liefst 66.500 zakjes grond met de hand zijn gevuld en voorzien van bonen van een nieuw ras dat sneller groeit en droogte resistenter is. Naar verwachting zal ruim 90% van deze planten succesvol opgroeien, goed voor 45 hectare aan jonge cacao boompjes die oude uitgeputte bomen gaan vervangen. Daarnaast heeft de coöperatie vijf hectare maniok, drie hectare sperziebonen en drie hectare rijstplantage aan kunnen leggen met de UTZ premie die afgelopen jaar werd ontvangen.

Een deel van de oogst zal aan lokale schoolkantines worden gegeven, waar nu niet meer dan rijst met een beetje zonnebloemolie wordt geserveerd aan de kinderen. De vooruitgang van de coöperatie is ook in Ivoorkust niet onopgemerkt gebleven.

De voorzitter Victorine Kouaglou is door de Ivoiriaanse regering gevraagd om samen met andere vrouwen coöperaties een nationale federatie op te zetten, die zich inzet voor koffie- en cacao boerinnen. Zo is een klein initiatief uitgegroeid tot een grote organisatie met wortels door het hele land.

De opbrengsten van dit jaar zullen worden besteed aan:

- * de renovatie van de kippenboerderijen van de coöperatie. Deze werden tijdens de crisisjaren in Ivoorkust geplunderd en waren een belangrijke inkomstenbron voor de coöperatie.
- * uitbreiding van de kwekerij om nog meer leden van de coöperatie te kunnen voorzien van jonge aanplant.
- * aanschaf van extra materiaal voor kwaliteitscontrole om te zorgen dat de cacao voldoet aan de eisen van de Fairtrade inkopers.

Van harte hopen we weer op uw royale gift!

U kunt uw bijdrage overmaken op IBAN NL04 RABO 0322 3951 00 t.n.v. parochie HH. Twaalf Apostelen - onder vermelding van Vastenactie Ivoorkust

Beste mensen,

Per 1 juni 2015 ben ik door Kardinaal Eijk benoemd tot vicevoorzitter van het parochiebestuur van de Parochie HH. Twaalf Apostelen.

Met pijn in het hart heb ik de Kardinaal verzocht mij per 1 januari 2016 te ontheffen van deze functie. Wegens drukke werkzaamheden gecombineerd met intensieve opleidingen, die horen bij een recent aanvaarde nieuwe functie bij mijn werkgever, ben ik niet meer in staat mij voor de volle 100% in te zetten voor deze prachtige vrijwilligerstaak.

Bovenstaande is op maandag 28 december 2015 onderwerp van gesprek geweest in een vergadering van het parochiebestuur.

Ik heb mij met veel plezier ingezet en heb velen van u mogen ontmoeten. Met dankbaarheid kijk ik daar op terug. Ik wens het parochiebestuur kracht en wijsheid om invulling te geven aan deze situatie en dank het bestuur voor de bijzonder prettige samenwerking.

Niet alleen stop ik per 1 januari 2016 als vicevoorzitter maar helaas ook met al mijn overige vrijwilligerstaken in de plaatselijke geloofsgemeenschap.

Ik dank u allen voor het in mij gestelde vertrouwen en hoop u, maar dan als kerkganger, te blijven ontmoeten in onze mooie parochie.

Hartelijke groet, Willem Achtereekte

Beziningsboekje Veertigdagentijd

Er is weer een boekje met 40 gebeden/gedichten. Voor slechts 2 euro kunt u elke dag een moment van bezinning delen. De opbrengst minus de kosten is ook voor het project Koado-Due in Invoorkust. Twee weekenden voor het begin van de Veertigdagentijd kunt u ze kopen in de kerken of bij de secretariaten.

Zondag 6 maart 2016: VastenGala in Vorden.

Een middag met verschillende activiteiten voor en met informatie over het project in Ivoorkust. Rad van fortuin met mooie prijzen.... Leg zondag 6 maart vast in uw agenda.

9.30 uur:	MOV-viering in de Christus Koningkerk. Aan-sluitend koffie. Presentatie en informatie over het project door Marian Storteler. Dit zal in de loop van de middag een aantal malen worden herhaald.
13.00-13.30 uur:	Start wandelingen; 3, 6 of 10 km.
14.30 uur:	Rad van Fortuin; gedurende het middagprogramma draaien we voor mooie prijzen.
15.30 uur:	Optreden van een koor.
16.00 uur:	Solidariteitsmaaltijd.

Ons doel is geld in te zamelen voor het project Koado-Due, Ivoorkust. We vragen een kleine vergoeding voor de wandeling, het optreden van het koor en de maaltijd.

Van de bestuurstafel

Het jaar 2015 ligt nog net niet achter ons als ik dit schrijf. Terugkijken en vooruitzien strijden om mijn gunst. Wat zal 2016 ons brengen? Dit na het jaar 2015, wat in vele opzichten een bewogen jaar is geweest. De beelden van de vluchtelingenstroom en de bomaanslagen roepen emoties op die ons zullen bijblijven. Naarmate de tijd vordert zullen gelukkig allerlei andere ervaringen en gebeurtenissen in ons leven weer een plek opeisen, zodat wat geweest is toch weer wat vervaagt. Hoe zwaar de beelden zijn zal zeker ook afhangen van wat 2015 u in persoonlijke zin heeft gebracht of juist niet heeft gebracht. Voor degenen die een persoonlijk verlies hebben geleden hoop ik dat de goede herinneringen aan uw naaste een blijvende plaats zullen krijgen en u tot troost zijn.

Vooruitkijken, het onbekende lonkt en kan, als wij er voor open staan, een uitdaging zijn. Als je een uitdaging aangaat weet je niet wat het je zal brengen. Al werkenderwijs komen we daar dan wel achter. Voor 2016 zijn er in onze Kerk en ook in onze parochie en in onze geloofsgemeenschap genoeg uitdagingen. Hoe gaan we als parochie en als geloofsgemeenschap verder? Wat hebben wij de mensen te bieden, wat kunnen we nog allemaal voor elkaar krijgen, wat kunnen we voor onze medemens betekenen? Kunnen we hierbij de aansluiting vinden bij wat mensen aan spiritualiteit en verdieping zoeken? Lukt het ons, ons geloof in Jezus Christus zichtbaar te laten zijn, zodat het tot navolging leidt? Laten we ons daarbij optrekken aan Paus Franciscus die laat zien dat het anders moet en anders kan! De medemens in nood, de aarde en onze omgeving staan daarbij centraal, niet onze materiële behoeften.

En toch wordt u, zoals ieder jaar weer, gevraagd mee te doen aan de Actie Kerkbalans. Dit jaar is veel tijd geïnvesteerd in de voorbereiding. Het thema "Mijn kerk leeft" symboliseert waarvoor wij gaan. Niet een kerk in de marge van de samenleving, maar een kerk die oog heeft voor wat er speelt in de samenleving, een kerk die wat te bieden heeft, die naar het voorbeeld van Jezus Christus leeft en aan de slag gaat. De inzet van de mensen die de Actie Kerkbalans vorm hebben gegeven is dit jaar om meer mensen te bereiken. En dan blijkt het materiële toch van belang om het uitdragen van de boodschap van Jezus te kunnen laten voortgaan. Op deze plaats wil ik de vele vrijwilligers bedanken die hun steentje bijdragen om de Actie Kerkbalans tot een succes te maken. We doen ons best en zijn blij met elke financiële bijdrage, hoe groot of klein ook, want we hebben het nodig!
DANK!!

Gerard Stolwijk, penningmeester

Staat van baten en lasten

Vanaf 2016 bestaat de parochie HH. Twaalf Apostelen, door de uitbreiding met Drempt en Brummen, uit 14 geloofsgemeenschappen. Daar we nog geen goed inzicht hebben in de cijfers van Brummen en Drempt hebben de cijfers in het onderstaande overzicht betrekking op de 12 "oude" geloofsgemeenschappen.

De bedragen zijn x € 1.000	2014 (werkelijk)	2016 (begroot)
Opbrengsten		
Kerkbijdragen (Actie Kerkbalans)	332	330
Overige bijdragen	230	180
Bijdragen parochianen	562	510
Opbrengsten bezittingen / beleggingen	500	354
Opbrengsten begraafplaatsen	84	68
	<u>1.146</u>	<u>932</u>
Uitgaven		
Persoonskosten	354	350
Kosten onroerend goed	382	300
Kosten erediensden	60	53
Kosten pastoraat	70	70
Bijdragen	113	113
Beheerskosten	118	73
Kosten begraafplaats	20	20
	<u>1.117</u>	<u>979</u>
Opbrengsten minus uitgaven	<u>29</u>	<u>-47</u>

Het jaar 2014 was een bijzonder goed jaar. Zowel de bijdragen parochianen als de opbrengsten uit bezittingen en beleggingen (uitermate goed beleggingsjaar) waren beduidend hoger dan zowel het jaar 2013 als de begroting van 2014. Tegen deze extra opbrengsten staan hogere uitgaven voor onderhoud aan onze (kerk)gebouwen.

Voor 2016 wordt ingezet op een gelijkblijvende opbrengst uit de Actie Kerkbalans. Voor de overige bijdragen parochianen wordt rekening gehouden met een daling als gevolg van minder diensten en minder kerkbezoek (minder opbrengsten uit stipendia en collectes).

Voor de opbrengsten uit bezittingen en beleggingen wordt uitgegaan van het gemiddelde van de laatste 5 jaar. De lagere kosten van onroerend goed worden verklaard door minder kosten van energie en ook wat minder onderhoud. De daling van de beheerskosten wordt veroorzaakt door minder kosten van derden en ook door besparingen als gevolg van het gemeenschappelijk voor de gehele parochie inkopen van diensten.

Armoede gun je niemand

De feestdagen zijn weer achter de rug en ik hoop dat u binnen het gezin, familie, vrienden of kennissen er met veel plezier aan terugdenkt. Misschien heeft u moeilijke financiële situaties even uit kunnen bannen. Het nieuwe jaar biedt weer nieuwe kansen en als Caritas willen we u alles goeds wensen en daar waar mogelijk een bijdrage leveren aan een goed 2016. Armoede gunnen wij niemand; wij helpen graag.

In onze bijdrage in de vorige Onderweg is verteld dat het fiscaal aantrekkelijk is een financiële bijdrage te leveren aan het werk van de Caritas. Ingeval u daadwerkelijk geld wilt schenken verwijzen wij naar de landelijke ANBI-site van de RK-kerk in Nederland. (www.anbi.rkc.nl) Het specifieke fiscale nummer (RSIN-nummer) wordt binnenkort door het Bisdom op die site gepubliceerd en hebt u nodig als u een gift wilt doen voor, of zo u wilt tégen de armoede in onze parochie.

Armoede heeft vaak verschillende oorzaken. Het voert te ver om daar diep op in te gaan. U weet het waarschijnlijk beter dan wij. U kent waarschijnlijk situaties in uw omgeving die het financieel erg moeilijk hebben.

Belangrijk is dat tijdig gesignaleerd wordt dat er tekorten zijn of ontstaan doordat de uitgaven hoger zijn dan de inkomsten. We hebben allemaal wel eens zoiets van "waar blijft het geld toch". Het is dan verstandig om de uitgaven eens op een rijtje te zetten en vast te stellen hoeveel vaste lasten er maandelijks betaald moeten worden en te berekenen wat nog besteedbaar is. Ook kan het handig zijn om eens goed te kijken naar het inkomen. Zijn alle toeslagen waarvoor je in aanmerking kunt komen wel aangevraagd? Heb je doorgegeven dat de inkomenssituatie of gezinsomstandigheden zijn gewijzigd, waardoor je in aanmerking kunt komen voor een toeslag (b.v. kinderbijslag, huurtoeslag, zorgtoeslag, kinderopvangtoeslag, heffingskortingen). Als je inzicht hebt in de financiële huishouding is het wellicht ook gemakkelijker om keuzes te maken over waar je het geld aan uit geeft of waarop je zou kunnen besparen.

Rood staan op je rekening gebeurt ons allemaal wel eens. Als je maar weet dat je dan meestal een forse rente aan de bank moet betalen. Als je niet in staat bent om die achterstand in te lopen dan is het verstandig hulp te zoeken. Er zijn instanties, zoals een gemeente, die u kunnen adviseren en verder helpen. Ook schuldhulpmaatje (www.schuldhulpmaatje.nl) kan u wellicht helpen. Hoe kleiner de schulden hoe gemakkelijker die op te lossen zijn.

Vaak komt (langdurig) roodstaan niet alleen. Een kapotte wasmachine komt dan op het verkeerde moment en je bent dan misschien geneigd om een nieuwe aan te schaffen via de bekende postorderbedrijven. Deze brengen zeer hoge rentetarieven in rekening. Als u bij de Caritas aanklopt zult u een welwillend oor vinden bij één van de plaatselijke werkgroepleden. Zij kunnen u helpen en vaak wordt in die situaties de aankoop betaald of kan er een op uw situatie afgestemde terugbetaling worden afgesproken zonder rentekosten. Uit ervaring weten we dat er een verschil is tussen de plattelandskernen en de stad. In de stad is de problematiek van de armoede groter en bestaat er minder schroom contact te zoeken bij hulpverleningsorganisaties zoals de Caritas.

Wij denken echter dat ook in de dorpen en op het platteland de armoede aanwezig is, maar dat men er minder gemakkelijk vooruit durft te komen omdat je minder anoniem bent. De stille armoede noemen we dat. Als Caritas zijn we er om mensen

(financieel) te helpen die dat zelf even niet redden. We doen dat met respect voor ieders situatie en persoon. Uw naam wordt alleen bekend bij de mensen waarmee u een gesprek voert. De Caristas-mensen helpen graag andere mensen. Neem gerust contact met ze op via de mailadressen op onze website (www.pci12apostelen.nl).

Bestuur PCI HH. Twaalf Apostelen
Th.A.L. Venneman, voorzitter.

Veertig dagen op weg naar Pasen

"Bezinnend onderweg naar Pasen"

Door het oude verdroogde te verbranden ontstaat er vuur, licht en warmte. Zo dromen wij ervan dat de komende veertigdagentijd een zoektocht zal worden naar een nieuwe adem. Dat we inspiratie vinden in onze Bijbelse geloofs-traditie, in de veertigdaagse tocht naar Pasen.

Bezinningsmail

In een oecumenisch initiatief tijdens de periode van 10 februari tot en met 28 maart, willen wij, ds. Eveline Struijk, predikant van de protestantse gemeente Eibergen-Rekken en Marga Peters, pastoraal werker van de parochie HH. Twaalf Apostelen, in samenwerking met de St. Paulusparochie, u via de mail elke dag een gedachte, beeld, lied, PowerPoint of inspirerende tekst aanreiken.

Bent u geïnteresseerd?

Opgave bij Freek ten Berge: emailadres: oikomeneachterhoek@gmail.com

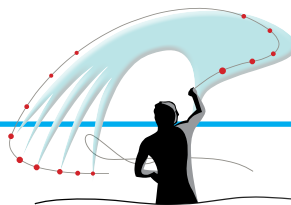
N.B. Als u de bezinningsmails rond kerst 2015 heeft ontvangen, hoeft u zich niet meer aan te melden voor de nieuwe bezinningsmails, u krijgt dan eind februari automatisch bericht van ons.

Geef bij aanmelding s.v.p. uw eigen naam en adres door, en het e-mailadres waar we de bezinningsmail naar toe kunnen sturen.

Wij zien uit naar jullie aanmeldingen!
Een hartelijke en inspirerende groet van
ds. Eveline Struijk
en pastoraal werker Marga Peters.

Een nieuwe huisstijl

In het afgelopen jaar hebben we als parochie veel energie gestopt in het opzetten van een communicatieplan. Inmiddels zijn diverse werkgroepen bezig met de uitwerking van dit plan. Het eerste zichtbare resultaat was de folder met Kerstactiviteiten die u bij het Adventsnummer van Onderweg hebt ontvangen. Een folder waar we trots op zijn en waar we vele positieve reacties op hebben ontvangen.

Deze folder is gemaakt door de werkgroep Spirituele Jaarkalender. Naast deze werkgroep zijn er nog twee andere werkgroepen: de werkgroep Huisstijl en de werkgroep Website. Deze laatste groep houdt zich bezig met een nieuw ontwerp van onze website. De werkgroep Huisstijl werkt toe naar een uniforme presentatie van alle berichten die naar buiten gaan. Zowel vanuit het parochiesecretariaat als vanuit de geloofsgemeenschappen.

Daarvoor hebben we eerst naar ons logo gekeken. We vonden dat we een mooi logo hebben, dat we graag wilden behouden, maar dat nog iets verbeterd kon worden. Samen met de werkgroep Website hebben we gekeken naar de kleurstelling en het aantal loodjes in het visnet. Na verschillende kleuren te hebben bekeken kwamen we terug op blauw, maar dan in een net iets warmere tint.

Aan het visnet hebben we twee loodjes toegevoegd. Iedere loodje staat voor een geloofsgemeenschap en we hebben er het afgelopen jaar twee geloofsgemeenschappen bij gekregen die we ook een plekje wilden geven. Ook hebben we de loodjes iets groter en rood gemaakt waardoor ze beter zichtbaar zijn.

Nadat de werkgroepen samen een keuze hadden gemaakt is deze voorgelegd aan het parochiebestuur, dat er enthousiast over was en er zijn goedkeuring aan heeft gegeven. Op de voorkant van deze Onderweg ziet u het resultaat!

Een aangepast logo betekent óók dat het briefpapier en de enveloppen aangepast moeten worden. Uitgangspunt daarbij is dat het briefpapier van alle geloofsgemeenschappen én het parochiesecretariaat op dezelfde manier wordt ingedeeld. Hierbij vermeldt iedere geloofsgemeenschap uiteraard zijn eigen locatie en adres, waarbij er ook ruimte is voor het eigen logo. Als paro-

parochie HH. Twaalf Apostelen

chie willen we eenheid uitstralen maar tegelijkertijd willen we de geloofsgemeenschappen ook de ruimte geven iets eigens toe te voegen. Tijdens het platformoverleg in november heeft Theo Lam hierover uitleg gegeven aan de locatieraden. De planning is dat de geloofsgemeenschappen in het voorjaarsoverleg het nieuwe briefpapier met enveloppen in ontvangst kunnen nemen. Als werkgroep Huisstijl gaan we nu verder met de uitwerking van de drie kernwaarden uit het communicatieplan: verdieping van het geloof, dynamiek en warme menselijkheid. Natuurlijk zijn een mooi logo en mooi briefpapier belangrijk. Maar waar het echt om gaat is hoe we met elkaar omgaan en communiceren. Ook dat heeft te maken met onze huisstijl.

In een volgende Onderweg leest u daar meer over.

De werkgroep Huisstijl: Carin Fransen, Laura van de Kam, Jaap van Kranenburg, Theo Lam, Richard Schuttelaar en Joseph Wiskink

Informatie Geloven Nu

Geloven Nu; gespreksgroep in Lochem voorjaar 2016
Parochiecentrum Kastanjelaan 33, Lochem
aanvang om 20.00 uur.

Belangstellenden zijn welkom

"In gesprek"

In de bijeenkomsten gaan deelnemers aan de hand van een Bijbeltekst in gesprek over zaken die er toe doen in hun leven. Daarmee biedt Geloven Nu een kans om uit de jachtige wereld te stappen en een ander niveau te zoeken. Een niveau waarop werkelijke ontmoetingen kunnen plaatsvinden met de ander en daarmee met de Ander.

Geloven Nu deel 14 is een uitdagende bundel met 8 uitgewerkte gespreksbijeenkomsten rondom de Bijbel. Onze gesprekken ontstaan aan de hand van de vragen in het "Geloven Nu" boekje, maar kunnen ook een eigen leven gaan leiden.

Ze gaan over Geen leven door schuld, Religieus geweld, Zichtbare tekenen van geloof, Wetenschap tegenover geloof?, Afhankelijk van een ander, Vreugde, mag dat?, en Contact met overledenen.

Onderwerpen die in het programma staan het komende voorjaar 2016

Maandag 11 januari 2016 - Vuur afroepen uit de hemel – over religie en geweld (Lucas 9,51-56)

Maandag 15 februari 2016 - Geen leven door schuld – Over in het krijt staan en barmhartigheid (Matteüs 18,21-35)

Maandag 21 maart 2016 - Aangewezen op anderen – Over zorg en afhankelijkheid (Johannes 5,1-18)

Maandag 15 april 2016 - Dansend voor de ark – Over vreugde, humor en het heilige (2 Samuël 6,1-23)

Maandag 23 mei 2016

- Kon ik maar even bij je zijn – Over contact en verbondenheid met de doden (1 Samuël 28,1-22)

Maandag 20 juni 2016 - Nog niet bekend

Misschien wilt u een keer meedoen - geef u op bij Gerrit Kemna, mobiel 06-12787422.

Het logo van onze parochie

Omdat we het logo van onze parochie zo nadrukkelijk onder de aandacht brengen in het andere artikel op deze pagina, leek het ons goed nog eens te beschrijven waar het voor staat. Voor velen van u is dat bekend, maar voor sommigen, zo blijkt af en toe, is dat toch onduidelijk. Het logo van onze parochie stelt een visser met zijn visnet voor. De Apostelen waren voor een groot deel vissers bij het meer van Galilea, vóór ze Jezus volgden, alles achter zich lieten en zijn leerlingen werden. Aan het einde van hun driejarige tocht door het land, vlakbij de eindbestemming Jeruzalem, zei Jezus tegen hen dat zij als vissers begonnen, leerlingen werden en na zijn dood "vissers van mensen" zouden worden: door het doorgeven van de boodschap komen mensen tot geloof in Jezus Christus. Apostel betekent dan ook: verkondiger, brenger van de blijde boodschap. Het logo verwijst naar de twaalf geloofsgemeenschappen die samen onder deze naam als één parochie verder gingen. Intussen zijn daar twee geloofsgemeenschappen (Brummen en Drempt) aan toegevoegd en kunt u in het net dan ook veertien loodjes tellen.

Jaap van Kranenburg en Theo Lam

Het genie Jeroen Bosch

Middeleeuwse kunst heeft me altijd geboeid. Alleen al het gegeven dat een schilder vijf- of zeshonderd jaar geleden zijn penseelstreken op een paneel of doek zette, en dat we daardoor in de (belevenis) wereld van toen kunnen kijken vind ik fascinerend. Nou is het niet zo dat de Middeleeuwse kunst een directe afspiegeling is van de toenmalige werkelijkheid; vaak is het religieus van aard en is het een voorstelling die de schilder maakte van een Bijbels tafereel, of andere religieuze symboliek.

Vaak is het voor de mens uit de eenen-twintigste eeuw daarom wat star, wat al te dogmatisch. Dat is echter niet het geval bij het werk van Jeroen Bosch, een van de grootste schilders die Nederland ooit gekend heeft. Hoewel hij nog een echte (Late) Middeleeuwer was, is zijn werk totaal niet star of rigide, integendeel, Jeroen Bosch laat zijn fantasie de vrije loop, en kan zelfs als surrealist worden gezien. Niet voor niks wordt hij door velen als geniaal beschouwd. Hij was in zijn tijd radicaal vernieuwend en plaatste fantastische motieven in een wereld vol mystiek. Daarbij richtte hij zijn spottende pijlen op schijnheiligheid van de geestelijkheid, maar ook op de zedeloosheid van de adel en het volk. Terugkerende motieven zijn schuld, boete, gruwelijkheden, de slechtheid van de mens, monsters, branden maar vooral ook het geloof: op al zijn schilderijen is Christus of God de Vader te zien.

Een van zijn meesterwerken, het drieluik 'de Hooiwagen', is hiervan een goed voorbeeld: op het middenpaneel is te zien hoe onder het alziend oog van Christus een hooiwagen wordt bestormd door een hysterische mensenmenigte, waarvan iedereen een beetje hooi probeert te bemachtigen. De kar wordt getrokken door

Middenpaneel van De Hooiwagen

**'Jheronimus Bosch;
Visioenen van een genie'
13 februari t/m 8 mei 2016
Noordbrabants museum
Den Bosch**

angstaanjagende demonen, achter de kar volgt een stoet van hoogwaardigheidsbekleders, waaronder koningen, edelen en een paus. Op de voorgrond is te zien hoe het hooi in de zakken van monniken en kwakzalvers terecht komt.

Het hooi werd in de Late Middeleeuwen geassocieerd met wereldse zaken als bedrog, ijdelheid, materialisme en genotzucht. Hooi symboliseerde ook de vergankelijkheid van de mens. Veel Middeleeuwse uitdrukkingen waren gebaseerd op de Bijbelpassage: 'Alle vlees is gras, en al zijn goedertierenheid als een bloem des velds. Het gras verdort, de bloem valt af, als de geest des Heeren daarin blaast, voorwaar,

het volk is gras.' (Jesaja 40:6,7)

Zo'n 500 jaar geleden was men ook al gek op het werk van Bosch. Het was de Spaanse koning Philips II die dit drieluik in 1570 kocht en naar Spanje haalde. Sindsdien heeft dit fantastische schilderij Spanje niet meer verlaten. Maar daar komt verandering in! Naar aanleiding van het 500ste sterfjaar van Jeroen Bosch komt het binnenkort terug naar Nederland voor een unieke expositie. Om precies te zijn naar Den Bosch, de stad waar Jeroen Bosch lange tijd heeft gewoond, de stad ook waar naar hij vernoemd is. En het is niet alleen dit werk: van over de hele wereld komen schilderijen van Jeroen Bosch terug naar Nederland voor deze expositie. Het mag dan zo zijn dat de Late Middeleeuwse geloofsbeleving van Bosch nogal verschilt met het hedendaagse katholicisme; de nadruk lag immers veel meer op zonde, boete, kwaad en de slechtheid van de mens, tegenwoordig ligt de nadruk gelukkig op liefde en barmhertigheid, toch denk ik tegelijkertijd dat de Middeleeuwer een bepaald gedeelte van de werkelijkheid ook beter zag dan wij nu. Je hoeft maar 70 jaar terug te kijken in onze eigen geschiedenis of heden ten dage iets buiten de Europese grenzen. Hoe dan ook: ik kan niet wachten tot de expositie begint!

Hans Limbeek

Afscheid Ton Verheul

Op Eerste Kerstdag stond Ton Verheul voor het laatst als dirigent voor zijn koor Markant. Als onderwijzer en Hoofd van de R.K. Willibrordusschool te Ruurlo zag hij in de loop van de zeventiger jaren van de vorige eeuw dat de jeugd geen betrokkenheid meer had bij de kerk. "Het hoefde allemaal niet meer zo." Het hield hem bezig en zo richtte hij het "R.K. Jongerenkoor" op. Hij begon in 1977 met 25 zangers en zangeressen en met pianobegeleiding van een toen 12-jarige leerling van de school, Veronie van Duren. Het werd succesvol. Het koor groeide uit tot een volwassen koor met 50 leden. Echter...intussen waren de leden geen jongeren meer. Dus werd de naam veranderd in Markant. Elke maand verzorgen zij de viering in de Willibrorduskerk, met eigen teksten, met eigen zangnummers. Het klinkt tot ver in de regio "als muziek in de oren". Dit alles is het werk van dirigent Ton Verheul. Voor de parochie een reden om voor dit belangrijke werk de Willibrord Plaque aan te vragen bij het Bisdom. Deze werd op Eerste Kerstdag uitgereikt met bijbehorende Oorkonde die de volgende tekst van de Aartsbisschop bevatte: "Met dank en waardering voor bijzondere verdiensten in kerk en samenleving verleen ik de onderscheiding van de H. Willibrord, eerste Bisschop van Utrecht, met de bijbehorende beeltenis".

Het dirigeerstokje wordt overgenomen en Markant blijft zingen in de kerk van Ruurlo.

Ineke Peterse

Huub Winkeler: De kerk bestaat uit mensen

Tijdens ons gesprek komt het wel drie of vier keer naar voren: de kerk ís mensen, de kerk zijn mensen, de kerk bestaat uit mensen.... Of hij nu over de communicatiecommissie van de parochie gaat, over het bestuur van de franchisevereniging van 200 Readshop winkeliers of over het voortduwen van rolstoelen in Lourdes, Huub is bezig met de mensen achter de activiteiten. “Af en toe weet ik ook niet wat ik geloof, ik vind dat heel ingewikkeld. Maar, de mensen die bij erbij betrokken zijn, daar geloof ik heilig in.” Sinds een jaar of zes is hij erg actief in onze kerk: voorzitter locatieraad in Vorden, sinds de oprichting lid van de redactie van Onderweg, lid van de communicatiecommissie en daarnaast nog lid van de Raad van Kerken in Vorden. Een kijkje in het leven van een druk bezet man: Huub Winkeler.

“Ach, je begint ergens aan....” Zegt Huub veelbetekenend, als we praten over zijn rol in onze parochie. “Fred Hogenelst vroeg me tijdens een Lourdes reis of ik deel uit wilde maken van de redactie van het nieuw op te richten parochieblad. Ik zei: ‘Nee, maar ik wil ze wel op gang helpen.’ Ach, je begint ergens aan....”. Op een van de kortste dagen van het jaar, vlak voor Kerstmis, zitten we bij elkaar in de gemoedelijke woonkamer van Huub en Liesbeth Winkeler in Vorden. Liesbeth zoekt een beetje naar wat ze zal doen... moet ze nu wel of niet bij dit gesprek gaan zitten? Alleen luisteren of ook wat zeggen? Uiteindelijk doet ze volop mee en dat past eigenlijk heel goed, want door

haar opmerkingen vertelt Huub ook weer meer. Blijkbaar vullen ze elkaar goed aan...

Er hangt een multiculturele sfeer in de woonkamer. Het echtpaar wordt duidelijk niet alleen door de westerse sfeer aangesproken. “We hebben altijd veel gereisd en proberen dat nog zo veel mogelijk te doen. Dat was heel sterk het geval toen we ons vijfde kind kregen. Hij is geadopteerd en we zijn in veel verschillende continenten geweest voor het zover was en Samuel vanuit Ethiopië bij ons kwam.” Een groot gezin was al toen zij trouwden hun wens, en die wens is in vervulling gegaan. “We hebben vijf kinderen en tien kleinkinderen.

Als het blaadje verschijnt zijn dat er waarschijnlijk zelfs al elf!” zegt Liesbeth stralend. Huub is geboren in Rotterdam, maar opgegroeid aan de Prinsengracht in Amsterdam, vlakbij de Jordaan. Zijn vader was actief in de Posthoorn, een Cuyperskerk aan de Haarlemmerstraat. “Er woonden meer katholieke gezinnen in de buurt. Met die kinderen speelde je, zo ging dat in die tijd.” Op zijn dertiende ging Huub naar de fraters Maristen in Nijmegen voor zijn middelbare schoolopleiding en kwam in contact met de kunst. “Eigenlijk wilde ik toen architect worden, maar ik ben nu eenmaal geen β , dus dat was niet verstandig.” Na de middelbare detailhandelsschool volgde een veelzijdige loopbaan, waar Huub tot in detail over vertelt, met jaartallen en namen erbij, gevolgd door een “Maar ach, eigenlijk doet dat er niet toe.” Belangrijker is dat hij in 1976 in Rotterdam Liesbeth leerde

kennen, met wie hij in 1977 trouwde. Via Almkerk, waar ze samen actief waren in een heel kleine maar oergezellige katholieke gemeenschap, kwamen ze in 1981 in Vorden terecht. Huub ging bij Sorbo werken, waar hij 16 jaar actief was en langzaam maar zeker steeds meer verantwoordelijkheid kreeg. Hij had daarna verschillende banen en deed het zakelijk erg goed. Op een gegeven moment reed hij zelfs met een chauffeur rond, want Liesbeth wilde Vorden inmiddels niet meer verlaten. In 2001 begon Huub met iets heel anders, iets dat hij altijd al had willen doen: het runnen van een boekwinkel. Het werden er drie: een in Velp en twee in Rijssen. Het was niet altijd makkelijk, in 2008 kwam de crisis, en het moet, tot op de dag van vandaag, hard gewerkt worden om brood op de plank te krijgen. Het feit dat een van de kinderen het deels over gaat nemen in de toekomst geeft daarbij echter heel veel voldoening.

Toen de fusie van de parochies aan de orde kwam is Huub toegetreden tot de locatieraad van Vorden. “Liesbeth en onze dochter Dominique waren al jaren actief bij het kinderkoor ‘de Kerkuiltjes’ in onze parochie en zelf zong ik bij ‘Vokate’. Het leek me wel een uitdaging en dan, ach, je begint ergens aan....” Huub vertelt over de ontwikkelingen in de geloofsgemeenschap, over de zorgen die er zijn over de toekomst, maar ook over de voldoening over de prachtige dingen die bereikt worden. Over de locatieraad die steeds verder in elkaar schuift met de pastoraatsgroep en over zijn persoonlijk geloofsleven. “Sinds 2011 ga ik elk jaar mee met de Lourdes reis. Zeker, een gevoel van ‘kitsch’ kom je tijdens die reizen tegen, maar als je met 25.000 mensen in een kerk staat, waarbij heel veel jongeren zijn, gebeurt er wel iets met je. Die reizen en de vele gesprekken erover hebben mijn spiritueel leven zeker verrijkt.” Op mijn vraag wat Huub nu verwacht van de toekomst van onze parochie en de kerk in het algemeen, gebruikt hij het prachtige woord ‘gebouwoverschrijdend’. “We moeten gebouwoverschrijdend worden. We moeten bij anderen in de kerk komen én er is meer dan het gebouw alleen!” En dan komt het nog een keer: “De kerk, dat zijn mensen, mensen die dingen delen, hun vreugde, hun zorgen, en ook hun twijfels. Dáár gaat het voor mij om.”

Theo Lam

Herbergzaam Nederland

In december schreven de Rooms-Katholieke bisschoppen van Nederland een kerstbrief onder de titel 'Herbergzaam Nederland'. De Kerstperiode is inmiddels voorbij, maar de vluchtelingen problematiek zoals die in de brief beschreven is, is dat zeker niet. Daarom op deze pagina ook nog een kerstgedicht van Ivo de Wijs dat vluchtelingen en Kerst aan elkaar verbindt. Een gedicht, dat, heel toepasselijk, 'Onderweg' als titel heeft. Tijdens de Kerstvieringen hebben printjes van de brief van de bisschoppen in veel van onze kerken gelegen om mee naar huis te nemen en nog eens rustig door te lezen. Mogelijk hebt u de printjes gemist of bent u niet in de gelegenheid geweest naar de kerk te komen met Kerstmis. Daarom staat op deze pagina de inleiden-de samenvatting nogmaals afgedrukt.

De complete brief kunt u terugvinden op internet. Als u geen computer heeft, neem dan even contact op met parochiesecretariaat, we sturen u de brief graag toe.

Deze brief is in zijn geheel te lezen via onze website:
<http://www.12apostelen.nl/nieuws/herbergzaam-nederland>

Onderweg

Ivo de Wijs

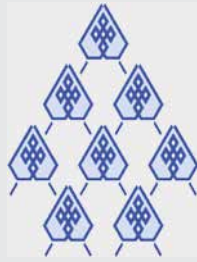
*Een man en een vrouw gaan langs de wegen,
 de lucht is koud, de wind zit tegen.
 Geen Dickens-sfeer, geen welbehagen
 en af en toe hoor je haar vragen
 met zachte stem:*

*'Is het nog ver naar Bethlehem?'
 'Ja, het is nog ver naar Bethlehem.'*

*Opnieuw een jaar van vluchtelingen
 die schamel langs de wegen gingen
 Opnieuw een jaar van oorlogsrampen
 van hongersnoden en van kampen –
 en requiem.*

*'Is het nog ver naar Bethlehem?'
 'Ja, het is nog ver naar Bethlehem.'*

*Van de verloren Hof van Eden
 naar de onmogelijke vrede
 Zo trekt de mens over de wegen
 Met haar en hem.
 'Is het nog ver naar Bethlehem?'
 'Ja, ja het is nog ver naar Bethlehem.'*

ROOMS-KATHOLIEKE
 BISCHOPPENCONFERENTIE

Herbergzaam Nederland

Brief van de R.-K. bisschoppen van Nederland over de opvang van vluchtelingen

Christenen vieren in deze decembermaand Advent. Wij leven met verwachting toe naar Kerstmis, het geboortefeest van onze Heer. God is in Jezus Christus voor ons mens geworden om ons bestaan te delen. Hij deed dat in een kwetsbaar kind, waarvoor geen plaats was in de herberg. Een kind dat moest vluchten naar een ver vreemd land om te ontkomen aan de moordenaarshand van Herodes.

Als wij nadenken over de komst van vluchtelingen naar ons land, staat ons deze ervaring van het Christuskind met Maria en Jozef voor ogen. In iedere vluchteling zien wij het gelaat van Christus die ons zegt: "Ik was vreemdeling en gij hebt Mij opgenomen (Matt. 25, 35). In iedere mens in nood komt de Heer zelf tot ons en doet Hij een beroep op onze bereidheid om zorg en hulp te verlenen. Hij vraagt ons om barmhartig te zijn zoals Hij.

Op 8 december 2015, het Hoogfeest van Maria Onbevlekt Ontvangen, heeft paus Franciscus een 'Heilig Jaar van de Barmhartigheid' geopend. Het barmhartige gelaat van God zal oplichten wanneer wij de mensen herbergen die tot ons komen, omdat zij in hun eigen land niet veilig zijn, verdrukt en vervolgd worden en geen toekomst hebben voor henzelf en hun kinderen.

Een blik op de actuele situatie

Wereldwijd zijn er nu ongeveer 60 miljoen vluchtelingen en ontheemden. Dat is het hoogste aantal sinds de Tweede Wereldoorlog. Zij vluchten voor oorlog, geweld, discriminatie en vervolging, extreme armoede of klimaatverandering. De overgrote meerderheid zoekt bescherming in eigen land of in een buurland. De omstandigheden in opvanglocaties zijn slecht en de kampen zijn overbelast door het hoge aantal vluchtelingen.

Om aan deze uitzichtloze situatie te ontsnappen kiest een deel van de vluchtelingen ervoor om naar Europa te reizen. Legale en veilige wegen om Europa te bereiken zijn er nauwelijks. Nietsontziende mensensmokkelaars

spelen hierop in. Uiteindelijk zijn zeer risicovolle reizen de enige mogelijkheid om naar Europa te komen. Tot nu toe zijn naar schatting van de VN Vluchtelingenorganisatie UNHCR meer dan 800.000 vluchtelingen de Middellandse Zee overgestoken. En de gevolgen daarvan kunnen we iedere dag in de media zien. Duizenden mannen, vrouwen en kinderen hebben die reis niet overleefd. Voor hen die de reis wel overleven, zijn de moeilijkheden en angsten vaak niet voorbij. In de ontvangende landen van Europa ontbreekt helaas nog altijd een helder en consistent beleid voor de opvang en begeleiding van vluchtelingen. Lange procedures, onzekerheid over toekomstig verblijf en weerstand in de samenleving tegen de nieuwkomers zijn lastig te nemen barrières.

In Europa en dus ook in Nederland is de komst van vele nieuwe vluchtelingen inmiddels een dagelijkse realiteit, dichtbij huis. Dit blijft de belangrijkste uitdaging voor onze samenleving in de komende jaren. Er wordt gesproken over een "vluchtelingen crisis". De situatie waarin de vluchtelingen verkeren en de vragen rond opvang en integratie, houden ook ons bisschoppen volop bezig. Wanneer wij luisteren naar de ervaringen van vluchtelingen, van mensen die met en voor hen werken, binnen en in de nabijheid van onze bisdommen en parochies, beseffen wij dat er op veel vragen niet altijd pasklare antwoorden zijn. Juist daarom is het van belang de waarden en normen voor ogen te houden die noodzakelijk zijn voor "goed samenleven".

Wij leggen in deze brief* een aantal overwegingen voor aan alle medeburgers, en in het bijzonder aan parochies en plaatselijke geloofsgemeenschappen, vanuit onze opdracht om Christus en zijn Evangelie te verkondigen. Het opkomen voor gerechtigheid voor ieder mens is daar onlosmakelijk mee verbonden. Leidende principes daarbij zijn de menselijke waardigheid, solidariteit en naastenliefde.

Utrecht, Kerstmis 2015
 De R.-K. bisschoppen van Nederland

Bericht van Kerk en Vluchteling Zutphen

De interkerkelijke werkgroep AZC heeft zichzelf een nieuwe naam gegeven: Kerk en Vluchteling Zutphen. Reden is dat we ons ook willen inzetten voor vluchtelingen die in de noodopvang en in crisisopvang zitten. Hoewel het AZC lang op zich laat wachten - juli 2016 is nu de datum dat het AZC wordt geopend -, hebben we toch stappen gezet in 2015. Het Maatjesproject staat goed in de steigers.

Daarnaast is de pool van mensen die heeft aangegeven "wel iets te willen doen", inmiddels gegroeid tot een groep van bijna 70 mensen. Het was erg mooi dat een flink aantal van hen zich al direct nuttig kon maken bij de crisisopvang in oktober. Ook bij de crisisopvang rond oud en nieuw dragen we bij met vrijwilligers en door een inloop te organiseren in De Wijngaard en bij stichting Compassie.

Op stapel

Wat op stapel staat, is een stilteplek in de kerk van Warnsveld en een 'Eat and

Meet'- project. Als er christenen in de opvang komen, kunnen we, als zij dat willen, snel contact leggen met de orthodoxe gemeenschappen in Nederland. De werkgroep heeft ook een piano aangeboden gekregen! Deze mogen we straks aanbieden aan de bewoners van het AZC. In Zutphen staan veel mensen klaar om wat te doen. Buddy-to-buddy, Vluchtelingenwerk, 't Gilde, sportclubs. Dat roept soms de vraag op waarom de kerken dan ook zo nodig wat moeten doen. Vanuit

onze Bijbelse inspiratie kunnen we het eigenlijk gewoon niet nalaten. Bovendien komen straks veel vluchtelingen hier tijdelijk wonen, waardoor verschillende projecten en initiatieven elkaar aanvullen en versterken. Aandacht voor het geloof is iets wat ons onderscheidt, waarbij we uitgaan van de behoefte van de ander.

Versterking

Kerk en Vluchteling kan versterking gebruiken. De werkgroep zoekt iemand die een aantal communicatietaken op zich kan nemen, zoals het schrijven van nieuws- en persberichten en het mee helpen organiseren van informatieavonden. Wie interesse heeft, kan zich aanmelden via werkgroepazc@geloveninzutphen.nl. Dan wordt er contact met je opgenomen. Wie zich aanmeldt bij geloveninzutphen.nl, ontvangt hier de nieuwsbrief in de mailbox. Op Facebook kan je lid worden van de groep "Kerk en Vluchteling Zutphen".

Bedevaart Lourdes 2016

Van 15 t/m 23 mei 2016 hopen wij weer per touringcar met een groep uit onze parochie op bedevaartreis naar Lourdes te mogen gaan.

Op dinsdag 19 januari 2016 om 19.30 uur is er een informatieavond in de parochiezaal van de Christus Koningkerk, Het Jebbink 8 te Vorden. Voor aanmelden of meer informatie: Paulien van Helvoirt; email: paulieno908@live.nl of Huub Winkeler; 0653709893.

De Passie 2016 zoekt mannen!

Het gaat maar door, de aanwas van het passiekoor. Alleen het aantal mannelijke zangers blijft achter, daar hebben we te weinig van. U snapt het al: we zoeken mannen, zangers, hoog, laag, midden-ton, maakt niet uit. We hebben jullie nodig, om de Passie ook in 2016 tot een hoogtepunt van het liturgisch en parochieel jaar te maken!

Opgave: bij het secretariaat van de HH. Twaalf Apostelen, tel. 0570-711310 (di-vrij 9.00-12.00 uur); e-mail: secretariaat@12apostelen.nl

Data repetities:

Zaterdag 27 februari van 10.00-13.00 uur.
Zaterdag 12 maart van 10.00-13.00 uur.
Zaterdag 19 maart van 10.00-13.00 uur.
Vrijdag 4 maart van 19.00-22.00 uur.

Zaterdag 19 maart: generale repetitie samen met solisten en combo.

Uitvoeringen: Goede Vrijdag 25 maart 2016, 15.00 uur en 19.00 uur.

Heilig Jaar van de Barmhartigheid

Het Heilig Jaar van de Barmhartigheid is officieel gestart op 8 december 2015, op de vijftigste verjaardag van de sluiting van het Tweede Vaticaans Concilie. U weet het vast nog wel: de heilige deur in de St. Pieter in Rome werd door de paus geopend en kort daarna openden zich overal op de wereld de heilige deuren van de basilieken,

ook in Nederland. Het jaar zal worden afgesloten op 20 november 2016, op het hoogfeest van Christus, Koning van het heelal. De paus legt verantwoording af en geeft tekst en uitleg van zijn bedoelingen van dit jaar in een 16 pagina's lange brief, *Misericordiae vultus* (Christus, het gelaat van Gods barmhartigheid) genaamd.

Veertien 'werken', twee 'vormen', van barmhartigheid

Wat betekent barmhartigheid? Barmhartigheid is niet iets dat we zomaar 'hebben', ons geloof zegt ons dat barmhartigheid van God zelf komt. In Christus is de liefde van God voor ons, mensen, zichtbaar geworden. Het is dus de barmhartigheid van God die ons aanspoort om zelf barmhartig te zijn en zo te leven in de voetsporen van Jezus.

U kent natuurlijk de zeven werken van (lichamelijke) barmhartigheid. Zes ervan zijn ontleend aan de woorden van Jezus in Mattheus 25, 35-36: Ik had honger en je hebt Mij te eten gegeven, Ik had dorst en je hebt Mij te drinken gegeven, Ik was vreemdeling en je hebt Mij opgenomen. Ik was naakt en je hebt Mij gekleed, Ik was ziek en je hebt Mij bezocht, Ik zat in de gevangenis en je bent bij Mij gekomen. In de Middeleeuwen kwam daar, onder invloed van de vele epidemieën een zevende bij: 'de doden begraven'. Zo wordt het tweede gebod, 'hebt uw naaste lief als uzelf', in de praktijk gebracht. Deze vorm van barmhartigheid richt zich dus op mensen die sociaal aan de onderkant van de samenleving zitten en noemen we sociale barmhartigheid. Veel minder bekend zijn de zeven werken van geestelijke barmhartigheid: de twijfelenden raad geven, de onwetenden onderrichten, de zondaars vermanen, de bedroefden troosten, beledigingen vergeven, lastige personen geduldig verdragen, tot God bidden voor de levenden en de doden. Dit noemen we morele barmhartigheid en richt zich dus op mensen die in onze ogen 'fout' leven. 'God is in Christus vol barmhartige liefde voor zowel zondaars als armen', aldus de paus in zijn brief. Van beide vormen van barmhartigheid zijn veel parabels en verhalen terug te vinden in de Bijbel. Het mooiste voorbeeld, aldus de paus, van morele barmhartigheid is de parabel van de verloren zoon, over de vader die vol barmhartigheid uitkijkt naar de thuiskomst van zijn zondige zoon. Het prachtige verhaal van de barmhartige Samaritaan laat vooral de sociale barmhartigheid zien.

Barmhartigheid in persoon, kerk en maatschappij

Als individuele gelovige proberen wij barmhartigheid in de praktijk te brengen door te bidden voor onze naasten én onze 'vijanden': mensen die je niet mag, waar je ruzie mee hebt, of die je persoonlijk of anderszins gekwetst hebben. Vooral dat laatste is niet makkelijk, want in feite worden wij dan opgeroepen tot vergeving, tot 'barmhartige liefde tot onze vijanden', aldus de paus. Naast bidden is het sacrament van de verzoening een heilzaam middel om met God en jezelf in het reine te komen als het gaat om vergeving.

Als geloofsgemeenschap worden wij opgeroepen om niet in de verdediging te schieten als de kerk (weer eens) onder vuur wordt genomen als zijnde onvrij, dictatoriaal en in zichzelf gekeerd. Beter is het om deze kritiek te gebruiken voor een kritisch zelfonderzoek. Leven wij werkelijk in liefde? Zijn wij werkelijk zorgzaam en dienstbaar voor de ander? Wat doen wij er zelf aan om mensen te stimuleren in hun geloofsgroei?

Tot slot roept de paus ons op om barmhartig te zijn naar de wereld, door onze krachten te bundelen om een meer rechtvaardige en duurzame samenleving te realiseren.

Tot slot

De paus sluit zijn brief af met deze gedenkwaardige woorden: "Moge de Kerk in dit Jubeljaar de echo worden van het Woord van God dat luid en overtuigend weerklinkt als een woord en een gebaar van vergeving, steun, hulp, liefde. Moge zij nooit moe worden barmhartigheid aan te bieden en altijd geduldig zijn in troosten en vergeven. Moge de Kerk de stem worden van iedere man en vrouw en met vertrouwen en onophoudelijk herhalen: "Gedenk uw barmhartigheid, Heer, uw altijd geschonken ontferming" (Ps. 25, 6)."

Jaap van Kranenburg,
Pastoraal werker

GEBED VOOR HET JUBELJAAR VAN DE BARMHARTIGHEID

*Heer Jezus Christus,
U heeft ons geleerd barmhartig te zijn zoals de hemelse Vader,
en heeft ons gezegd dat wie U ziet, Hem ziet.
Toon ons Uw gelaat en we zullen gered worden.*

*Uw liefdevolle blik bevrijdde Zacheüs en Matteüs
van de slavernij van het geld;
de overspelige vrouw en Maria Magdalena
van het zoeken naar geluk
enkel en alleen in de geschapen dingen;
deed Petrus wenen na zijn verloochening,
en verzekerde de berouwvolle dief
dat hij naar het paradijs zou gaan.*

*Laat ons de woorden horen,
alsof ze gericht zijn tot ieder van ons,
die U sprak tot de Samaritaanse vrouw:
"Als u de gave van God kende!"*

*U bent het zichtbare gelaat van de onzichtbare Vader,
van de God die Zijn macht vooral toont
door vergeving en barmhartigheid:
laat de Kerk in de wereld uw zichtbaar gelaat zijn,
dat van de opgestane en verheerlijkte Heer.*

*U heeft gewild dat ook uw dienaren zelf
onderworpen zijn aan zwakheid
om mee te kunnen leven met de onwetenden en dwalenden:
laat iedereen die zich tot hen richt voelen dat ze gezien zijn,
dat God van hen houdt en hen vergeeft.*

*Zend uw Geest en heilig eenieder van ons met Zijn zalving,
zodat het Jubileum van Barmhartigheid
een jaar van genade zal zijn van de Heer,
en uw Kerk met hernieuwd enthousiasme
het goede nieuws zal brengen aan de armen,
de vrijheid zal verkondigen aan gevangenen en de onderdrukten,
en blinden zal laten zien.*

*Wij vragen dit op voorspraak van Maria, Moeder van Barmhartigheid,
Gij die leeft en heerst met de Vader en de Heilige Geest in alle eeuwigheid.*

Amen.

Emmanuel / H. Johannes de Doper Zutphen

Tengnagelshoek 10a, 7201 NE Zutphen, 0575-527080,
info@stjan-emmanuel.com
Secretariaat: dinsdag 9.00-11.00 uur.
Rekeningnr.: NL76INGB0000887463
t.n.v. RK GG St. Jan Emmanuel
Redactie: scpellemans@hotmail.com

Locatieraad

B. Wessels, vz., 520318; R. Biezeman, pm., 785879;
B. van der Krabben, secr., 529137;
H. Heuver, gebouwen, 521620.

Pastoraatgroep

vacatures

Nieuwjaar 2016

Tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst is er door het bestuur van de locatieraad teruggezien op het oude jaar maar ook vooruit gekeken naar het nieuwe jaar 2016. Het vertrek van Fred Hogenelst en de komst van Harry Scheve als nieuwe pastoor kunnen we wel beschouwen als een van de hoogtepunten die zich hebben voorgedaan.

De actie kerkbalans heeft na jaren van forse dalingen in 2015 weer een bemoedigend stijgend saldo opgeleverd, (gezien in vergelijking met de afgelopen twee jaar) waar we zeer gelukkig mee zijn. Dank aan allen die hieraan een bijdrage hebben geleverd.

Het communicatieplan "Samen onderweg" is gepresenteerd. Het beoogt om zoveel mogelijk mensen op de hoogte te stellen (via website, nieuwsbrief, jaarkalender, Onderweg enz.) en te betrekken bij alles wat er te doen valt binnen de parochie. In maart kreeg de locatieraad een brief van het dagelijks bestuur van het PCM waarin zij meedeelde per 1 juli 2016 de exploitatie van het PCM te zullen beëindigen. Toekomstige ontwikkelingen en mogelijke veranderingen omtrent dit gebouw is hiervoor als aanleiding aangegeven. Na rijp beraad en in overleg met het parochiebestuur heeft het bestuur van de locatieraad besloten de bestuurlijke taken over te nemen en de exploitatie voort te zetten. De Stichting PCM blijft functioneren. Er is dan ook geen sprake van sluiting van het PCM-gebouw. Noodzakelijk en voorwaardelijk is wel dat er vrijwilligers beschikbaar blijven.

Bekend zal zijn dat de onderhoudstoestand van het gebouw op enkele onderdelen te wensen overlaat. Een aantal vrijwilligers hebben deze zomer de buitenkant in de verf gezet waardoor het geheel er toch goed uitziet. Onduidelijk is wat op lange termijn de ontwikkelingen zijn rondom dit gebied (zgn. Klein Vaticaan). We hebben hierover regelmatig overleg met de gemeente en de andere direct betrokkenen

in de omgeving. Graag willen we alle vrijwilligers van het PCM danken voor hun inzet en als blijk van waardering het hele team de Paaskaars van vorig jaar toekennen. Omdat we maar één kaars hebben moesten we een keus maken en zijn we uitgekomen bij Anton Nijkamp. Aan hem is de kaars overhandigd.

Voor dit nieuwe jaar is aan u gevraagd via de mail aan het secretariaat of anderszins uw visie te geven wat u de komende vijf jaar verwacht van uw geloofsgemeenschap. Wanneer er reacties binnenkomen en daartoe aanleiding is, willen we hier voor in februari nog een avond beleggen. Met het oog op de toekomst en de daarbij behorende technische ontwikkelingen, is er samen met "de Vrienden van de St. Jan" gekeken naar mogelijkheden betreffende geluid en beeld in de St. Jan. Naast kerkradio zou er ook met beelden gewerkt kunnen worden. Een dergelijke voorzetting vraagt dan wel om meer andere activiteiten binnen dit kerkgebouw, gezien de kosten die er aan verbonden zijn.

Dit nieuwe jaar zal mogelijk ook in het teken staan van restauratie van toren en dak van de St. Jan. Dus uitdagingen blijven er genoeg om ons allen voor in te zetten. Tot slot wenst het locatiebestuur U allen een gezond en zalig nieuwjaar.

Berry Wessels-voorzitter locatieraad.

Dank

Aan alle vrijwilligers die zich afgelopen jaar met tomeloze inzet hebben gestort op hun taak. Laten we samen doorgaan op die weg om onze geloofsgemeenschap te laten voortleven.

Help

Dringend en met spoed gezocht vrijwilligers voor:

- het begeleiden van de Eerste Heilige Communiegroep
- het versterken van de kostersgroep
- het coördineren van het Jeugdwerk
- leiding en coördinatie van de misdienaars

Kent u iemand die een vrijwilligerstaak op zich wil nemen? Of bent u zelf geïnteresseerd? Dan kunt u contact opnemen met de locatieraad via e-mailadres: info@st.jan-emmanuel.com.

Misintenties

31/1: Oscar te Loo; **7/2:** Hendrikus Johannes Gerardus Wientjes; **14/2:** ouders De Wijs en dochters Willie, Tonnie, Magda en Lies.

Overleden

9/11: Bernardus Johannes Jozeph IJland, 87 jaar

14/12: Johanna Maria Verheij, 82 jaar

Gedoopt

15/11: Julie Emma Loor, dochter van Chris Loor en Yvonne Loor, zusje van Esmay en Xavi; Jaxon Basiaan Anton Jansen, zoon van Ricardo Jansen en Milou Slagman; Duco Maarten Stephan Tim Weebers, zoon van Mark Weebers en Marjolein Weebers, broertje van Ties.

Effataviering

Op 13 februari is er een Effataviering om 17.00u in de St. Jan. In deze meditatieve vieringen wordt afwisselend gebruik gemaakt van symbolen, zang, overweging, gebed en andere vormen van verdiepen en bezinning.

Kerkdiensten Gelre Ziekenhuis

(10.30u)

17/1: pastor Th. ten Bruin; **24/1:** pastor G. Pols; **31/1:** pastor P. Frijters; **7/2:** dhr. H. Vriend; **14/2:** pastor R. Rijk; **21/2:** ds. W. Stolte; **28/2:** pastor H. Heling; **6/3:** ds. K. Bentveld.

Kerkdiensten Vredeskapel-GGNet

(10.30u)

17/1: G. Spekkink (communieviering); **24/1:** L. van Wijk; **31/1:** L. van de Kam; **7/2:** M. van de Velde; **14/2:** E. Diepeveen; **21/2:** L. van Wijk (avondmaal); **28/2:** R. Rijk; **6/3:** M. van de Meer.

Middagpauzediensten:

iedere donderdag, 12.15u-12.30u

21/1: ds. S.A. Meijer; **28/1:** mv pastor G. Pols; **4/2:** ds. G.W. van de Brug; **11/2:** ds. mv A.J. de Hoop; **18/2:** ds. R.W. Heins; **25/2:** ds. mv D. van Alphen-Ubbens; **3/3:** ds. mv I. Pijpers-Hoogendoorn.

Taizéviering

Op zondag 17 januari en zondag 21 februari vindt er in de Martinuskerk (Kerkplein 1, Warnsveld) een oecumenisch avondgebed plaats. Vanaf 18.50 uur bereiden we ons in stilte op de dienst voor. De dienst begint om 19.00 uur en duurt tot ongeveer drie kwartier.

Vervolg op pagina 14

H. Andreas - Brummen

Primulastraat 2, 6971 AZ Brummen; 0575-561403
Postadres: Oude Eerbeekseweg 1; 6971 BL Brummen
rkandreasparochie1900@kpnmail.nl
Secretariaat: woensdag: 09.00 - 12.00 uur
Rekeningnr.: NL40RABO0311000541
Redactie: fam.jansen@kickmail.nl

Locatieraad

S. van Geffen; secr. 566533; Johan Waanders
Laurens Mul

Nieuw lid locatieraad

Even voorstellen: Laurens Mul

Mijn naam is Laurens Mul. Per 1 januari 2016 ben ik benoemd als lid van de Locatieraad H. Andreas te Brummen binnen de parochie HH. Twaalf Apostelen.

Mijn vrouw Margaret en ik wonen sinds eind 2014 in Brummen, waar we ons heel snel bijzonder goed thuis voelen. Dat geldt zeker ook voor de kerkelijke gemeenschap, waaraan ik graag mijn steentje bijdraag.

Ik ben (bijna) 64 jaar geleden in Amsterdam geboren, waar ik na de middelbare school ben opgeleid tot bedrijfseconoom. Daarna heb ik 37 jaar in verschillende functies in de IT gewerkt. Ik ben opgegroeid in een groot katholiek gezin als jongste van 11 kinderen, met één oudere broer die priester is. Zijn wijding in 1959 was (achteraf gezien) in het staartje van het Rijke Roomsche Leven. In mijn jeugd zat ik in een groep

die thematische vieringen met eigentijdse muziek samenstelde.

Mijn liefde voor de Schrift is verdiept als lid van een studiegroep bestaande uit (meest) studenten aan de Amsterdamse Theologische Hogeschool die op basis van een bepaald boek van het Eerste Testament een tweewekelijkse viering voorbereidde. Fascinerend om daar als “nuchtere” econoom/IT-er tussen te zitten! In de parochie in Amsterdam-Buitenveldert, waartoe we tot onze verhuizing naar het oosten hebben behoord, ben ik op verschillende wijzen actief geweest, onder meer als voorzitter van de Liturgiegroep en voorzitter van de gezamenlijke werkgroep met de PKN buurgemeente. In de negentiger jaren heb ik bij het Dekenaat Amsterdam de Toerustingscursus gevolgd.

Met vriendelijke groet,
Laurens Mul

IM Wim Spitteler

Op vrijdagmorgen 4 december 2015 overleed onze medeparochiaan Willen Antonius (Wim) Spitteler.

Wim werd op 17 juli 1923 in Amsterdam geboren en is daar opgegroeid, als buschauffeur kende hij die stad op zijn duimpje. Hij trouwde er met zijn Til, samen kregen zij 5 kinderen. Een grote hobby van Wim was zijn tuin. Hij had een volkstuin met tuinhuisje waar vele uren doorgebracht werden. Groenten verbouwde hij zelf waar hij erg trots op was. Maar niet alleen groene vingers had hij, met hamer, zaag en schaaf kon Wim ook goed overweg. Na zijn pensioen trok het oosten van het land, ruim 25 jaar geleden kregen zij, via mevrouw Schwartz, de gelegenheid om naar Brummen te komen. Spaenswaard was hun eerste woonplek, later werd het Leuvenheim totdat er initiatief genomen werd voor de Woonleefgemeenschap “De Goede Buur”. Wim was een van

de initiatiefnemers, hier heeft hij samen met Til mogen wonen tot zijn overlijden op 4 december.

Wim was een zanger in hart en nieren vanaf zijn zesde jaar heeft hij gezongen. Het knapenkoor was de start, in Amsterdam heeft hij in diverse koren zijn stem laten horen. Na de verhuizing naar Brummen mochten het Andreaskoor, het Brummens Mannenkoor en nog een aantal koren, zich gelukkig prijzen met zo’n goede zanger. Pas in juni 2015 heeft hij zijn zangerscarrière bij het Andreaskoor beëindigd, hij is dus 86 jaar zanger geweest.

Woensdag 9 december hebben wij op indrukwekkende wijze afscheid van Wim genomen. De plechtigheid begon op zijn thuisplek “De Goede Buur”, vanwaar naar de kerk werd getrokken. In een afscheidsviering waaraan zowel het Andreaskoor als het Brummens Mannenkoor, medewerking verleenden hebben wij Wim herdacht, en voor zijn zielenrust gebeden. Wij hebben Wim te ruste gelegd op ons kerkhof aan de Oude Eerbeekseweg. Heer geef Wim de eeuwige rust, dat hij moge rusten in Vrede.

Diaken Anton Bos

Voor het nieuwe jaar wensen wij:

Tijd om van de kleine dingen te genieten

Rust om stil te staan bij mooie momenten

Sterkte om tegenslagen te overwinnen

Vriendschap om je hart te verwarmen

Humor om wat somber is in te kleuren

Een glimlach om elke dag mee te

beginnen

Dan kunnen we 2016 ook weer

overwinnen!

Vervolg van pagina 13

Een brug slaan

Horen en zien wat er in de geloofsgemeenschap leeft, en hier vervolgens (indien nodig) actie op ondernemen. Hebt u vragen of opmerkingen, zit u ergens mee, weet u niet waar u bepaalde informatie kunt halen? Spreek gerust Marty, Gijs of Stefanie aan!

U kunt ook bellen (Marty: 0575-520538 of Stefanie/Gijs: 0575-842598) of mailen: bruggroep@gmail.com

Rozenkrans bidden

Drempt: H. Willibrordkerk: Iedere eerste woensdag van de maand, 19.00 uur.

Keijenborg: H. Johannes de Doperkerk, iedere woensdag om 19.00 uur.

Aanbidding/biechtgelegenheid

Zutphen: H. Johannes de Doperkerk, 1^e zaterdag van de maand, 15.30 tot 16.15 uur.

Vieringen door de week

Borculo: O.L.V. Tenhemelopnemingkerk, laatste dinsdag van de maand, 10.00 uur, op 2 februari i.p.v. 26 januari.

Brummen: H. Andreaskerk, 's woensdags, 9.30 uur, 20 januari, 3 en 17 februari, 2 maart.

Drempt: H. Willibrordkerk, laatste vrijdag van de maand, 9.30 uur

Lochem: H. Josephkerk, 1^e donderdag van de maand, 10.00 uur.

Olburgen: H. Willibrordkerk, 1^e vrijdag van de maand, 15.00 uur.

Zutphen: H. Johannes de Doperkerk, 's woensdags, 9.30 uur.

Vieringen in verzorgingshuizen

Borculo: Andriessenhuis, 1^e vrijdag van de maand, 9.30 uur.

Hengelo: De Bleijke, 3^e donderdag van de maand, 19.00 uur.

Hengelo: De Bleijke, 4^e vrijdag van de maand, Oec.viering, 19.00 uur.

Lochem: Gudula, zorggroep St. Maarten, 1^e vrijdag van de maand, 10.15 uur.

Lochem: De Hoge Weide, in het Stilte Centrum, 2^e woensdag van de maand, 15.30 uur.

Ruurlo: De Bundeling, 1^e vrijdag van de maand, 10.30 uur.

Vorden: De Wehme, vrijdag, Oec. weeksluiting, 19.00 uur.

Zutphen: IJsselflat, 2^e dinsdag van de maand, 10.00 uur.

Doopvieringen

Aanvang doopvieringen: 13.00 uur

Aanmelden uiterlijk 14 dagen vóór de doopvoorbereiding bij het parochiesecretariaat.

Voor dopelingen uit Joppe, Brummen, Lochem, Vorden en Zutphen

Zondag 31 jan. 2016 Vorden

Voorbereiding op donderdag 21 januari 2016

Zondag 10 april 2016 Joppe

Zondag 12 juni 2016 Zutphen

Voor dopelingen uit Borculo, Hengelo, Keijenborg en Ruurlo:

Zondag 7 feb. 2016 Hengelo

Voorbereiding op dinsdag 19 januari 2016

Zondag 17 april 2016 Ruurlo

Zondag 19 juni 2016 Keijenborg

Voor dopelingen uit Baak, Drempt, Olburgen, Steenderen en Vierakker:

Zondag 5 juni 2016 nader te bepalen

Koorrooster (voor zover bekend)

Baak	Dames- en Herenkoor	alle vieringen
Borculo	Parochiekoor	7-30 jan.; 10-13-21-27 febr.
	Stemmig	6 febr.; 5 mrt.
Brummen	Andreaskoor	alle vieringen
Drempt	Willibrordkoor	17 jan.; 6-21 febr.; 6 mrt.
	Feeling	24 jan.
Hengelo	Willibrordkoor	17 jan.; 7-10-14-28 febr.; 6 mrt.
Joppe	Parochieel Koor	24-31 jan.; 7-10-28 febr.; 6 mrt.
Keijenborg	Parochiekoor	17-31 jan.; 14-28 febr.
	Herenkoor	7-21 febr.
	2Gether	24 jan.
Lochem	Gemengd Koor	31 jan.; 7-14-21 febr. 6 mrt.
	Marinata	24 jan.; 28 febr.
Olburgen	Parochiekoor	
Ruurlo	Gemengd Koor	16-31 jan.; 7-10-14-20 febr.
Steenderen	Gemengd Koor	alle vieringen
Vierakker	Kerkkoor	alle vieringen
Vorden	Cantemus Domino	31 jan.; 14-28 febr.
	Vokate	6-21 febr.
Zutphen	Gemengd Koor	7 febr.
	Vocal Chords	24 jan.; 21 febr.
	Capella St. Jan	17 jan.; 14 febr.
	Schola	6 mrt.
	Dameskoor	31 jan.; 28 febr.

Kerkradio via Internet

U kunt de viering rechtstreeks beluisteren via het internet: www.pvgz.nl. Dit geldt niet alleen voor de reguliere vieringen. Ook huwelijksvieringen, avondwakes en uitvaartdiensten zijn hier te beluisteren. Familieleden en andere belangstellenden die veraf wonen (bijv. in het buitenland) kunnen er dan toch 'bij' zijn. De opnamen beginnen een enkele minuut voor aanvang van de viering en blijven enkele weken na de datum nog te beluisteren en te downloaden.

DAG	ZUTPHEN	BRUMMEN	JOPPE	LOCHEM	VORDEN	BORCULO	RUURLO
za 16/01 Start Kerkebalans							19.00 uur WCV J. van Kranenburg
zo 17/01 2e zondag d.h. jaar	11.15 uur Eucharistie J. Hulshof	Prot.Kerk 10.00 Oec. viering M. Storteler	9.30 uur WCV werkgroep	10.00 uur Oec. viering werkgroep	Ger.Kerk 10.00 Oec. viering A. Bos	9.30 uur WCV werkgroep	
za 23/01							19.00 uur Eucharistie H. Scheve
zo 24/01 3e zondag d.h. jaar	11.15 uur Eucharistie F. Zandbelt	geen viering	9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur Familieviering werkgroep	9.30 uur Eucharistie F. Zandbelt	10.00 uur Oec.viering werkgroep	
za 30/01		19.00 uur Eucharistie H. Scheve				19.00 uur WCV T. ten Bruin	
zo 31/01 4e zondag d.h. jaar	11.15 uur Euch. H. Scheve T. ten Bruin		9.30 uur WCV T. ten Bruin	9.30 uur Eucharistie H. Scheve	9.30 uur WCV werkgroep		9.30 uur WCV werkgroep
za 06/02	15.30-16.15 uur Aanbidding & Biecht				18.30 uur Eucharistie H. Scheve	19.00 uur WCV werkgroep	
zo 07/02 5e zondag d.h. jaar	11.15 uur Euch. H. Scheve T. ten Bruin	geen viering	9.30 uur WCV J. van Kranenburg	9.30 uur WCV werkgroep			9.30 uur WCV T. ten Bruin
wo 10/02 Aswoensdag	19.00 uur Eucharistie H. Scheve	➔	19.00 uur Woorddienst G. Oude Groen	➔	➔	➔	19.00 uur Eucharistie F. Zandbelt
za 13/02	17.00 uur Effata Viering	19.00 uur Eucharistie F. Zandbelt				19.00 uur Presentatieviering EHC M. Peters	
zo 14/02 1e zondag 40dagentijd	11.15 uur Eucharistie F. Zandbelt		9.30 uur Familieviering werkgroep	9.30 uur Eucharistie F. Zandbelt	9.30 uur WCV werkgroep		9.30 uur WCV werkgroep
za 20/02							19.00 uur Eucharistie H. Scheve
zo 21/02 2e zondag 40dagentijd	11.15 uur Familieviering H. Scheve/A. Bos	geen viering	9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur Eucharistie P. Westerman	9.30 uur WCV werkgroep	
za 27/02						19.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	19.00 uur Anders Vieren
zo 28/02 3e zondag 40dagentijd	11.15 uur Eucharistie F. Zandbelt	9.30 uur WCV/MOV J. van Kranenburg	9.30 uur WCV M. Storteler	9.30 uur WCV M. Petters	9.30 uur WCV werkgroep		
MOV weekend - in alle vieringen is er aandacht voor de Vastenactie - In Brummen, Baak en Olburgen op zondag 28 februari							
za 05/03	15.30-16.15 uur Aanbidding & Biecht				18.30 uur WCV T. ten Bruin	19.00 uur WCV werkgroep	
zo 06/03 4e zondag 40da- gentijd	11.15 uur Eucharistie H. Scheve	geen viering	9.30 uur Eucharistie H. Scheve	9.30 uur WCV werkgroep			9.30 uur WCV M. Storteler

LEGENDA: Euch.: Eucharistieviering
WCV: Woord- en Communieviering

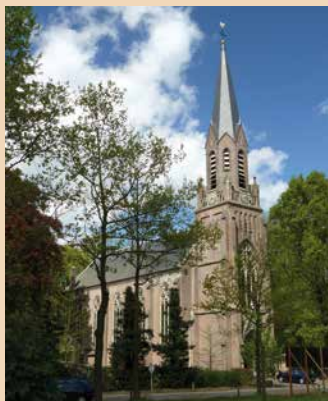
WD: Woorddienst
Oec.viering: Oecumenische viering

EHC: Eerste H. Communieviering

HENGEL	KEIJENBORG	BAAK	DREMP	OLBURGEN	STEENDEREN	VIERAKKER	DAG
					19.00 uur Eucharistie H. Scheve		za 16/01 Start Kerbalans
Remigiuskerk 10.00 Oec. viering W. Matti	11.00 uur Oec.viering J. van Kranenburg	9.30 uur WCV werkgroep	10.00 uur Oec. viering M. Peters	9.30 uur WCV werkgroep		9.30 uur WCV werkgroep	zo 17/01 2e zondag d.h. jaar
						17.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	za 23/01
9.30 uur WCV werkgroep	11.00 uur Eucharistie H. Scheve	geen viering	9.30 uur Anders Vieren	9.30 uur Eucharistie H. Scheve	9.30 uur WCV werkgroep		zo 24/01 3e zondag d.h. jaar
				19.00 uur WCV G. Oude Groen		17.00 uur Eucharistie H. Scheve	za 30/01
9.30 uur WCV G. Oude Groen	11.00 uur WCV G. Oude Groen	9.30 uur WCV A. Bos	geen viering		geen viering		zo 31/01 4e zondag d.h. jaar
			19.00 uur WCV J. van Kranenburg			17.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	za 06/02
9.30 uur Eucharistie H. Scheve	11.00 uur WCV werkgroep	geen viering		geen viering	9.30 uur Eucharistie J. Leisink	10.00 uur Woorddienst werkgroep	zo 07/02 5e zondag d.h. jaar
19.00 uur Woorddienst T. ten Bruin	←	19.00 uur Woorddienst A. Bos	←	←	←	←	wo 10/02 Aswoensdag
					19.00 uur Eucharistie H. Scheve		za 13/02
9.30 uur WCV M. Peters	11.00 uur Eucharistie H. Scheve	9.30 uur Eucharistie H. Scheve	geen viering	9.30 uur WCV werkgroep		geen viering	zo 14/02 1e zondag 40dagentijd
				19.00 uur WCV T. ten Bruin			za 20/02
9.30 uur WCV werkgroep	11.00 uur WCV T. ten Bruin	geen viering	9.30 uur Eucharistie H. Scheve		9.30 uur WCV T. ten Bruin	9.30 uur WCV A. Bos	zo 21/02 2e zondag 40dagentijd
					19.00 uur WCV M. Peters	17.00 uur WCV J. van Kranenburg	za 27/02
9.30 uur Eucharistie F. Zandbelt	11.00 uur WCV M. Peters	9.30 uur WCV/MOV G. Spekkink	geen viering	9.30 uur Eucharistie/MOV H. Pauw			zo 28/02 3e zondag 40dagentijd
MOV weekend - in alle vieringen is er aandacht voor de Vastenactie - In Brummen, Baak en Olburgen op zondag 28 februari							
						17.00 uur Eucharistie H. Scheve	za 05/03
9.30 uur WCV W. Matti	11.00 uur WCV MOV werkgroep	geen viering	9.30 uur WCV T. ten Bruin	geen viering	9.30 uur WCV werkgroep	10.00 uur Woorddienst werkgroep	za 06/03

Voor andere vieringen en het koorrooster zie bladzijde 15

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming Joppe

Joppelaan 71 a, 7215 AD Joppe; 0575-494221;
rkkerkjoppe@hetnet.nl; www.rkkerkjoppe.nl
Secretariaat: maandag en donderdag 9.30-11.30 uur.
Rekeningnr.: NL82RABO0322303001;
Redactie: willie.lenselink@planet.nl

Locatieraad

J. Wagenmans, vz., 493396; L. Hesselink-Robail, secr.,
492699; J. Roes, pm., 490711; W. Noordman, 492627;
P. Wolbert, 464131.

Pastoraatgroep

W. Achtereekte, 0614892816; B. Haarman, 431400;
C. Tenholter, 492392; G. Wijnands, 0653227452,
A. Wijffels, 490752; P. Wolbert, 464131.

Familieberichten

Gedoopt: Aukje Gertrud, Hiske Wiepie, Eefke Josje, Jinthe Marie Adema, dochters van Alex Adema en Anna Maria Elisabeth Oude Vrielink. Zusjes van Ymre en Meike.

Overleden: Henricus Johannes Schrijver echtgenoot van Annie Schrijver-Borgonjen, op de leeftijd van 81 jaar. Johannes Franciscus Maria Bruinenberg, echtgenoot van Antonia Aleida Maria Bruinenberg-Boerhof, op de leeftijd van 80 jaar. Paulus Johannes Maria Nan, echtgenoot van Theodora Hendrika Nan-van Rooij, op de leeftijd van 82 jaar.

De Buitenkerststalbouwers laten hun hart spreken

In het door paus Franciscus op 8 december jl. geopende Heilig Jaar van de Barmhartigheid, hebben de kerststalbouwers weer van zich laten horen en laten zij een mooi stukje vakmanschap zien. Zij hebben hun hart laten spreken om er een mooie kerststal van te maken om het eeuwenoude Kerstverhaal zichtbaar te laten zijn in Joppe. Jong en oud hebben samen gewerkt en de laatste (vierde) zaterdag hebben zij ook samen genoten van de aangeboden erwtensoep.

Velen van u hebben de kerststal bezocht. "Wij willen een ieder die in welke vorm dan ook een bijdrage hebben geleverd om dit mogelijk te maken heel hartelijk bedanken", aldus Jos Hafkamp namens de Kerststalbouwers.

Hartelijk dank!

Samen werken en samen vieren dat maakt ons sterk in ons geloof!

Wij willen iedereen die, in welke vorm dan ook, heeft bijgedragen aan ons 'Kerk-Zijn' heel hartelijk bedanken voor ieders inzet. Ook de vele bezoekers aan de vieringen en zij die zijn komen kijken naar de kerststal zowel binnen als buiten. Hartelijk bedankt!

Wij hopen u te blijven ontmoeten in het Heilige Jaar van de Barmhartigheid.

De locatieraad en pastoraatsgroep

Terugblik 2015- Op weg in 2016

We zitten alweer volop in het nieuwe jaar. Hopelijk brengt 2016 ons in een rustiger wereld dan 2015 met de grote vluchtelingenstroom naar Europa. De vele aanslagen en de oorlog in het Midden-Oosten maakten van 2015 een zeer bewogen jaar. Het is te hopen dat de gesprekken die de grootmachten nu hebben over een gezamenlijk optreden ook van de grond komen en daardoor vrede brengen. Er is nog een lange weg te gaan. Maar 2015 had ook een positieve kant. Ondanks dat er minder mensen in de kerk komen wordt de betrokkenheid naar de medemens zeker niet minder. Het is verbazingwekkend hoeveel vrijwilligers zich hebben ingezet om mee te helpen de vele asielzoekers op te vangen. Natuurlijk waren er ook tegenstanders. Maar de vrijwilligers waren dik in de meerderheid.

De giften en aankopen voor de voedselbanken waren nog nooit zo groot. Het verheugende hiervan is dat de mensen niet alleen aan hun medemens denken, maar ook daadwerkelijk helpen. Is dit een ommekeer waar de jonge men-

sen zich mee bezighouden? Misschien. Bij ons in Joppe loopt het kerkbezoek ook een beetje terug.

Maar door de grote saamhorigheid en inzet van velen op allerlei gebied vormen we een hechte groep, zodat we de neerwaartse spiraal nog redelijk in bedwang kunnen houden.

Maar we moeten daarom ook nieuwe initiatieven zoals familievieringen, kindje wiegen e.d. die bij ons al van de grond zijn gekomen en uitstekend bezocht worden, uitbouwen.

Er ook aan denken om de kerk meer open te stellen voor meerdere activiteiten zodat de drempel lager wordt en de betrokkenheid nog groter.

Wij gaan als geloofsgemeenschap van Joppe hier ons uiterste best voor doen en wij willen onze positieve instelling graag verder uitbouwen.

Jan Wagenmans

Koffie-ochtend

Woensdag 18 november jl. was er weer een gezellige koffie-ochtend voor ouderen in de pastorie. Een van de deelnemers, mevrouw Marga Seebus had een heerlijke boterkoek gebakken en onder het genot van een kopje koffie daarbij, konden we op een gezellige manier persoonlijk kennis maken met onze nieuwe pastoor Harry Scheve, die we voor deze ochtend hadden uitgenodigd. Al snel kwam zijn grote interesse voor muziek ter sprake en we hoorden dat we een heel bijzondere pastoor hebben, want naast Rooms Katholiek priester is hij ook een Byzantijns priester en dat zijn er niet zoveel in Nederland. Verder zei de pastoor, dat hij in zijn nieuwe parochie HH. Twaalf Apostelen op een hartelijke manier is ontvangen en zijn toekomst hier positief tegemoet ziet. Een aangenaam gesprek in een prima sfeer, zo kun je onze koffieochtenden wel beschrijven.

De volgende koffieochtend is op woensdag 13 januari 2016. We hebben hiervoor Marjke Fomenko uitgenodigd. Zij gaat ons iets vertellen over haar werk; wat er komt kijken bij een uitvaart. Ook neemt ze ons in haar verhaal mee naar de familie van haar schoonzoon in Laos. Het belooft dus weer een interessante ochtend te worden. Iedereen is van harte welkom. Om 10.00 uur is de koffie klaar. We vinden het fijn als we weten op hoeveel mensen we kunnen rekenen en ook als u opgehaald wilt worden graag een telefoontje.

Puck Vork : 0575-490500 of
Janny Engelsman : 0575-490434
Tot ziens op 13 januari 2016.

H. Joseph - Lochem

Nieuweweg 18, 7241 ET Lochem; 0573-251457,
rkkerklochem@hetnet.nl
Secretariaat: dinsdag en donderdag 8.45-11.45 uur.
Rekeningnr.: NL94RABO0336626193 (algemeen en
intenties).
Rekeningnr.: NL72 RABO 0180 7992 90 (kerkbalans).
Redactie: gjvaarwerk@kpnmail.nl

Locatieraad

A. Schilderincx, vz., 251115; G. te Vaarwerk, secr., 462882;
F. Wildemors, pm., 256242.

Pastoraatgroep

L. Doornbos, 280330; Th. van Huijstee, 258442;
C. Heringa, 253697; B. Hemmer, 257791.

Mijn kerk leeft, een levendige kerk

Met dit thema van KERKBALANS 2016 kom ik zomaar bij u binnenvallen. Al vanaf 1974 wordt elk jaar een thema gekozen voor de Actie Kerkbalans. Toen ik dit schreef - voorafgaande aan de start met de viering op 10 januari jl. - vroeg ik me af of u het thema van 2016 in onze geloofsgemeenschap St. Joseph herkent. Als je de temperatuur in onze geloofsgemeenschap zou opnemen, dan zie je enerzijds mensen die zich het meest thuis voelen in een oude, vertrouwde en traditionele kerk. Daarin heb je met toewijding, eerbied en aandacht een relatie met God en zijn dienaren. Dat is prima, je weet waar je aan toe bent. Soms wordt je innerlijke rust weliswaar verstoord door het gebeuren in de wereld, maar oké, het zij zo. Anderzijds zijn er binnen onze kerk ook gelovigen die andere kanten opkijken, andere geloofspaden bewandelen en het kleinschalige kerk-zijn opzoeken. Zij leggen andere accenten, respecteren mensen zoals ze zijn, leggen accenten op solidariteit en nemen geen genoegen met scheefgegroeide verhoudingen. Neem nou onze paus Franciscus. Op 8 december van het vorig jaar kondigde hij het Heilig Jaar van de Barmhartigheid aan nadat hij in de Utrechtse daklozenkrant een uitgebreid interview had gegeven. Hebt u het gesprek daarin gelezen? Doen! Een aanrader! De kerk die onze paus daarin schetst is een kerk 'van en voor mensen' waarin je terecht kunt op momenten in je leven die er toe doen en die de kant kiest van kwetsbare mensen die soms heel dicht bij ons zijn. Onze pastoor Harry Scheve geeft aan voor zo'n kerk te gaan. Een kerk waarin mensen kunnen schuilen op momenten dat het in hun leven juist heel goed, dan wel heel beroerd gaat. Ik ga ook voor zo'n kerk en daarom wil ik ook dit keer de Actie Kerkbalans organiseren. Toen ik 38 jaar geleden het stokje overnam van de heer Kamps begon ik met een

kaartenbakje en handgeschreven lijsten met adressen. Daarna kwamen verschillende computerprogramma's, ging men van acceptgiro naar incasso, van 218 naar 575 'deelnemers' en van een totaalbedrag van 23.000 gulden naar 48.000 euro. Maar wat in al die jaren niet veranderd is, is het bezorgen en weer ophalen van de kerkbalansbrieven. Dat blijft een sterk punt. Dus dank aan de vrijwilligers! Hopelijk gaan we 'gewoon' door onze geloofsgemeenschap levend te houden. Trees Beltman

Ceciliafeest

Cecilia is de patrones van de muziek. Cecilia kwam uit een voorname adellijke Romeinse familie en werd op zeer jonge leeftijd gedwongen te huwen. Ze vond troost in de muziek en stierf de marteldood rond het jaar 230. Talrijke muziekverenigingen, koren, fanfares en orkesten zijn naar haar genoemd. Haar feestdag 22 november wordt elk jaar door veel koren gebruikt voor een feestelijke bijeenkomst. Zo waren de leden van het Gemengd Koor van de St. Josephkerk op zondag 22 november 2015 voor een gezellig samen-zijn te vinden in het Larense Grand Cafe Bistro 't Langenbaergh.

Na de koffie met gebak volgde onder het genot van een drankje een quiz met uiteenlopende vragen die in groepjes moesten worden beantwoord. Tijdens het beantwoorden werd er een heerlijk warm en koud buffet geserveerd. Op het Ceciliafeest van het Gemengd Koor is het intussen traditie geworden dat het uitbeelden van bekende typetjes onderdeel is van de quiz. Onder andere Frans Bauer, George Clooney, Martine Bijl en Hyacinth Bucket

moesten herkend of geraden worden. Grote hilariteit ontstond bij het verschijnen van meneer en mevrouw De Bok.

Aan het eind van het feest was het woord aan Hans Erkamp. Hij zong een aantal evergreens dat door alle leden van het koor uit volle borst werd meegezongen. Hans maakte van de gelegenheid gebruik zijn eerste dichtbundel te presenteren. Nadat hij enkele van zijn kunststukjes had voorgedragen, ontving elk koorlid een door Hans gesignd exemplaar van de dichtbundel.

Kersttijd

Veel mensen zijn in de kersttijd druk in de weer om het thuis gezellig te maken, om vrienden en familie te ontmoeten en een sfeer van warmte en vrede te creëren. De kerstboom wordt opgetuigd, overal wordt feestverlichting aangebracht en de supermarkten worden druk bezocht. Maar ook in de kerk is het dan een drukte van belang. Heel veel vrijwilligers zijn in touw: de vieringen worden samengesteld, boekjes worden getypt en gevouwen, liederen ingestudeerd, de kerk schoon-gemaakt, kaarsen en koffie ingekocht, de kerststal opgesteld en last but not least wordt de kerk mooi versierd. Dit jaar alweer voor de zesde keer was de St. Josephkerk prachtig versierd door Jan Willem Jansen. Opgegroeid in een bloemenzaak en als oud-docent op een AOC, waar hij zijn leerlingen inwijdde in de kunst van het bloemschikken, wist Jan Willem ook dit keer de muren van onze kerk van prachtige creaties te voorzien. Al rond Sinterklaas begint hij spullen voor zijn versieringen te verzamelen en ontstaan de eerste ideeën over wat hij gaat maken. Thuis gaat hij vervolgens aan de slag om van elk bloemstuk de ondergrond te construeren. Hij verzamelt (met toestemming van Staatsbosbeheer) materiaal in de bosrijke Lochemse omgeving en brengt de laatste decoraties in de kerk aan.

Jan Willem en al die andere vrijwilligers die hebben bijgedragen aan mooie, sfeervolle vieringen en een prachtig versierde kerk: heel hartelijk dank.

Christus Koning / H. Antonius van Padua - Vorden

Het Jebbink 8, 7251 BL Vorden; 0575-551735,
parochievorden@tiscali.nl
Secretariaat: dinsdag 9.00-12.00; donderdag 9.00-10.30.
Rekeningnr.: NL68RABO0366463667 (kerkbijdrage);
NL71RABO0155100904 (algemeen en intenties)
Redactie: cjklijn1970@kpnmail.nl

Locatieraad

H. Winkeler, vz., 553292; H. Peters, secr., 520452;
P. Zents, pm., 556723.

Pastoraatsgroep

A. Heuveling, secr., 552267; A. Wentink, 0573-401564;
C. Fransen, 552322; H. van Heugten, 554241.

Locatieraad/ Pastoraatsgroep

De Kersttijd en de oudejaarsavond liggen al weer achter ons. Voor 2016 wensen wij u het allerbeste toe! Veel gezondheid, gezelligheid en saamhorigheid.

Na de viering op zondag 10 januari hebben wij dat, tijdens onze druk bezochte Nieuwjaarsreceptie, elkaar kunnen toewensen.

Als je Onderweg terugkijkt is er in 2015 toch weer veel gebeurd in onze geloofsgemeenschap.

Aansluitend op de parochieavond in oktober kunnen wij u melden dat op maandag 1 februari een bijeenkomst wordt gehouden om samen met u van gedachten te wisselen over de toekomst van onze geloofsgemeenschap in verband met het rapport dat wij moeten opstellen naar aanleiding van de vraag van het parochiebestuur hoe wij de toekomst zien voor de jaren 2016-2020. Geen gemakkelijke vraag, uw ondersteuning en meedenken hebben we dan ook zeker nodig. Het verslag van die parochieavond staat in de nieuwsbrief die u aantrof bij het vorige nummer van Onderweg.

Toch gaan we nog even terug naar eind 2015. Een nieuw initiatief van de gezamenlijke Vordense kerken: de Herdertjestocht. Op 23 december startte deze tocht vanuit onze kerk, onder de tonen van de kerstliederen gezongen door Vokate, naar de verschillende uitbeeldingen van het Kerstverhaal. Het was een geweldig succes meer dan 500 personen, kinderen, ouders, opa's en oma's liepen in groepen, deze met meer dan 1200 kaarsjes verlichte route door het dorp. Het sluitstuk vormde de levende kerststal bij de

Hervormde Kerk in het centrum. De tocht werd afgesloten met koffie, warme chocolademelk en voor de kinderen het kerstboekje van onze parochie en een DVD met het kerstverhaal. Een zeer grote groep vrijwilligers heeft deze nieuwe activiteit mogelijk gemaakt. Deze herdertjestocht is zeker voor herhaling vatbaar.

Tijdens de viering van 20 december hebben wij afscheid genomen van onze koster Bram Becker. Vele jaren heeft hij bijgedragen aan ons kerk-zijn, waarvoor heel veel dank is verschuldigd. Wij wensen hem en zijn partner Ymke het beste toe in hun nieuwe woonplaats Zevenaar. Ook voor Astrid Wentink luidt het begin van het nieuwe jaar het einde in van haar aanwezigheid in de pastoraatsgroep. Zij heeft haar werkzaamheden overgedragen per 1 januari 2016. Veel dank voor alle inzet en bijdrage in onze pastoraatsgroep. In onze bijlage vindt u informatie over de Actie Kerkbalans. Separaat ontvangt u een brief over de Actie kerkbalans. Uw medewerking, om ons ook financieel (weer) te ondersteunen wordt zeker op prijs gesteld.

"Samen komen we verder" dat is wat wij u wensen!

Huub Winkeler

Jubilarissen Cantemus Domino

R.K. gemengd koor Cantemus Domino vierde het jaarlijkse Ceciliafeest met drie jubilarissen in hun midden. Zondag 22 november heeft Cantemus

Domino het jaarlijks Ceciliafeest gevierd. De dag begon voor het koor met het zingen tijdens de woord- en communiedienst van half tien in de Christus Koningkerk. Tijdens de viering werden het Kyrie en het Gloria uit de Lourdesmis gezongen en enkele meerstemmige liederen waaronder het Jubilate. Dit ter gelegenheid van drie leden die veertig jaar deel uit maken van Cantemus Domino t.w. Rieki Wolbert, Harrie Lichtenberg en Gerard Waenink.

Er werd samen gezongen met de aanwezigen en als slotlied klonk het Ambrosiaansche Lobgesang. Dit ook in verband met het feest van Christus Koning.

Aan het eind van de viering werden de jubilarissen in het zonnetje gezet door de waarnemend voorzitter van de pastoraatsgroep Carin Fransen en namens het pastoresteam door diaken Ten Bruin. Er waren lovende woorden voor veertig jaar inzet wat betreft de koorzang, maar ook voor het vele vrijwilligers werk dat ze deden en nog doen voor de R.K. geloofsgemeenschap van Vorden.

Er waren bloemen en een geschenk voor de jubilarissen.

Na de viering was er gelegenheid om de jubilarissen en hun familieleden te feliciteren en kon iedereen aan de koffie.

Hierna werd het Ceciliafeest voortgezet in de parochiezaal.

De voorzitter heette vooral de familieleden van de jubilarissen van harte welkom en feliciteerde nogmaals de jubilarissen namens het koor en sprak de hoop uit dat ze nog vele jaren lid blijven. Ook namens het koor was er een presentje als dank voor hun inzet.

Traditioneel werd begonnen met het Ceciliaalied met aangepaste tekst betrekking hebbende op de jubilarissen.

Hierna werd er een uurtje gezellig geborrel, werden er oude liedjes gezongen uit de bundel "kun je zingen, zing dan mee", en werd er een voordracht gedaan over de goede oude tijd.

Het samenzijn werd afgesloten met een heerlijk stampottenbuffetje klaargemaakt door restaurant 't Wapen van 't Medler. Cantemus Domino kan terug zien op een zeer geslaagd Ceciliafeest.

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming - Borculo

Steenstraat 26, 7271 BP Borculo; 0545-271383;
info@parochie-borculo.nl;
Secretariaat: woensdag 10.00-11.30 uur.
Rekeningnr.: NL35RABO0309119510 (algemeen);
NL03RABO0309105439 (kerkbijdragen);
Redactie: frank.elschot@gmail.com

Locatieraad

J. Verwoolde, geb., 271761; H. Essink, secr. 271269;
U. Wendels, pm., 273827.

Pastoraatgroep

J. Uhl, vz., 275853; A. Franck, 473360; R. ten Thije,
272361;

Geesteren voor even 'Bethlehem in het jaar Nul'

Op de sfeervolle maandagavond voor kerst vond de tweede editie van "Kerst for Kids" plaats. Dit evenement van de gezamenlijke kerken in Borculo e.o. werd gehouden rondom de gereformeerde

kerk van Geesteren. Het kerkplein was omgebouwd tot de stad Bethlehem. Op de markt was van alles te zien, te doen en te proeven. Kinderen mochten hun eigen waskaarsje maken, potjes kleien, een sieraad maken. Ze konden broodjes versieren, een kaarsenstandaard maken, doeken batikken en zelfs de eigen naam schrijven in het Grieks met ganzenveer. De marktkooplieden waren kinderen. Door het dorp liepen ook bewoners, muzikanten en dieren. Ook was er een levende stal. En met de musical aan het eind beleefde je het Kerstverhaal op een bijzondere manier; de kerstster die uiteindelijk weer ging stralen.

Zorgzame Kerk

We willen u weer op de hoogte brengen van onze vorderingen omtrent ons project zorgzaammatje.

Zorgzaammatjesproject

Het zorgzaammatjesproject is een pro-

ject dat inspeelt op de verandering in de maatschappij van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving.

Dit project is een deelproject van de Zorgzame Kerk, opgezet door de gezamenlijke kerken uit Borculo, Geesteren, Gelselaar, Haarlo en Waterhoek.

Voor dit project worden "zorgzaammatjes" van binnen en buiten de kerk gezocht, die mensen met een klein netwerk kunnen ondersteunen.

Het gaat om praktische en sociale ondersteuning van thuiswonende kwetsbare mensen (en hun mantelzorgers). Iedereen doet mee in de maatschappij. Het gaat dus niet om zorgtaken. Die laten we over aan professionals.

We zijn op zoek naar zorgzaammatjes: We denken daarbij aan een zorgzaam matje.

Een zorgzaammatje is:

- geïnteresseerd in kwetsbare mensen met een klein netwerk.
- bereid om met zorgvragers in een periode van zijn/haar leven op te trekken.
- voor anderen iets te betekenen, er zijn voor de naaste.
- bereid tot het bijwonen van een informatieve avond over zorgzaammatje.

Taken van een zorgmatje:

- bezoeken van de zorgvrager (de regelmaat wordt vooraf afgestemd).
- ondersteunen bij het herstellen en het vergroten van het netwerk van de zorgvrager.

Nu zult u misschien denken een informatieve bijeenkomst daar begin ik niet aan. Dit is ook niet onze insteek. Wat we willen bereiken met een informatieavond is u te informeren hoe met een aantal zaken om gegaan kan worden. Bijvoorbeeld met o.a. het lopen met een rolstoel, maar ook andere praktische zaken komen aan de orde die belangrijk zijn voor een zorgzaammatje.

De zorgvrager heeft u nodig! Voelt u zich aangesproken? Doet u mee?

Vele handen maken licht werk. Omzien

naar elkaar daar staan we toch voor!!!

Bij aanmelden en/of vragen: zorgzaammatje@pkndewijngaard.nl

Telefoon: Toos Schuijl 0545-273241 of Ida Straver 06-12928284

Intenties

17 januari overleden ouders Luttikholt-Garstenveld jaargedachtenis, Johan en Ans Emaus, Ellie Venderbosch-Bonnes, Bennie Drietelaar, Familie Geerligs en Ottenschot, Giel Pfeifer. 30 januari, Ellie Venderbosch-Bonnes, Bennie Drietelaar, Johan en Ans Emaus, Giel Pfeifer. 6 februari, André Janssen jaargedachtenis, Ellie Venderbosch-Bonnes, Bennie Drietelaar, Giel Pfeifer, Bernard Sasse, 13 februari, Bennie Drietelaar, Giel Pfeifer. 21 februari Giel Pfeifer. 27 februari, Hetty van Aken- Beerten familie Geerligs en Ottenschot, Giel Pfeifer, Bernard Sasse.

Familieberichten

Op 12 november is overleden Johannes Fredericus Emaus, de uitvaartviering was vrijdag 20 november.

Op 25 november is overleden Bernardus Theodorus Drietelaar, de uitvaartviering was op maandag 30 november.

Op 6 december is overleden Machiel Pfeifer, de uitvaart was op vrijdag 11 december.

Op 29 november is gedoopt en in onze geloofsgemeenschap opgenomen Berend-Gerrit-Jan Wopereis, zoon van Emilius en Tamara Wopereis

Koffie drinken

Na de viering van zondag 13 maart is er gelegenheid een kop koffie te drinken in het KJ gebouw. U bent hiervoor van harte uitgenodigd.

KJ-gebouw

Onlangs is het gebouw verfraaid met een prachtig muurkapelletje met het beeld van onze patrones Maria Tenhemelopneming. Een geschenk voor onze geloofsgemeenschap!

H. Willibrord-Ruurlo

Groenloseweg 1; 7261 AM Ruurlo; 0573-451456;
rkkerkruurlo@live.nl
Secretariaat: dinsdag 9.30-11.00 uur
Rekeningnr.: NL67RABO0356750396 of
NL86INGB0002465958 (kerkbijdrage).
Redactie: f.kasteel@hetnet.nl

Locatieraad

I. Peterse, vz., 461494; L. Beeks, secr., 452845;
T. Radstaak, pm., 453045; T. Arink, 452823.

Pastoraatgroep

F. Helmink, 06-38912177; R. Bettink, 06-25455913;
H. Keurentjes, 0575-556757; J. Freriks, 491241;
H. Kasteel, 452492.

KERK+BALANS

een
positieve
inspanning
loont

Start Actie Kerkbalans

Zaterdag 16 januari 2016
in de viering om 19.00 uur
start de actie Kerkbalans.

Om 12.00 uur luiden de
kerkklokken van de Dorpskerk

en de Willibrorduskerk. Vrijwilligers die
de enveloppen met folders en het toezeg-
gings formulier bezorgen worden voor
deze viering uitgenodigd. Na de viering
wordt tijdens de koffie uitleg gegeven en
wijkadressen uitgereikt. Wij hopen op
een succesvolle actie. Alleen dan kunnen
we doorgaan met wat wij zien als onze
opdracht.

Namens de Locatieraad Ineke Peterse.

Familieberichten

Op 5 november 2015
overleed Tonnie Boekelder
in de leeftijd van 72 jaar.
De kerkelijke uitvaartvie-
ring was op dinsdag 10
november in de St. Wil-
librorduskerk te Ruurlo.
De crematieplechtigheid
was woensdag 11 november
in het crematorium Berkenhove te Aalten.
Op 28 november 2015 overleed Ans
Visbeek van den Kommer in de leeftijd
van 72 jaar. De kerkelijke uitvaartvie-
ring was op vrijdag 4 december in de St.
Willibrorduskerk te Ruurlo. Aansluitend
de begrafenis op de RK begraafplaats te
Ruurlo. Dat zij mogen rusten in vrede.

Misintenties

17 januari Overleden ouders Hermanns-
Goldewijk Ida van Lanen-Groot Zevert
Jan Kasteel Ans Visbeek-van den Kom-
mer. **24 januari** Overleden ouders
Hermanns-Goldewijk jaargedachtenis
Riki Mombarg-van den Hoven. **31 janu-
ari** Alfons Besselink jaargedachtenis Erna
Bunte. Ida van Lanen-Groot Zevert Louisa

Koers-Wopereis. **7 februari** overleden
ouders Eggink-Gotink overleden ouders
Gotink-Eggink en zoon Herman. **14
februari** Riki Mombarg-van den Hoven
Marijke Schoenaker-Krudewics Ida van
Lanen-Groot Zevert. **21 februari** Ida
van Lanen-Groot Zevert en dochter José.
28 februari Louisa Koers-Wopereis. **6
maart** overleden ouders Eggink-Gotink
Ida van Lanen-Groot Zevert.

Pastoraatsgroep

Afscheid doet pijn. Vanaf de fusie in ja-
nuari 2010 was Frans Helmink voorzitter
van de Pastoraatgroep. Naast de maande-
lijkse vergaderingen was Frans ook de spil
in het Liturgiegebeuren. De benoeming
van Frans liep op 1 januari 2016 af. Wij
zijn Frans zeer erkentelijk voor het vele
werk dat hij verzet heeft. Wij zullen hem
nog wel zien in de kerk als lector en voor-
ganger. Ook moeten wij afscheid nemen
van Jan Vreman als lid van de Pastoraat-
groep, het Liturgisch Beraad, de werk-
groep Woord- en Communiediensten,
Uitvaarten en Avondwake. Jan is een zeer
nauwgezet en goede voorganger in de
Woord- en Communiediensten. Vanuit de
parochie kwamen er fijne reacties op zijn
overwegingen. Jan heeft te kennen geven
vanaf 1 januari 2016 met dit mooie werk
te stoppen. Al meer dan 35 jaar heeft hij
in onze parochie, Vorden en Ruurlo, dit
vrijwilligerswerk verricht dat de laatste
jaren steeds intensiever werd, door min-
der professioneel personeel. Zijn leeftijd
en de zorg om familie waren aanleiding
om dit mooie werk neer te leggen. Dit is
een groot verlies maar we respecteren zijn
besluit. Wij zijn Jan zeer erkentelijk voor
zijn grote inzet.

In de Pastoraatgroep zijn Hedwig Keu-
rentjes en Rita Bettink verantwoordelijk
voor de Catechese. Al eerder hebben zij
aangegeven vanwege drukke werkzaam-
heden niet meer zitting te kunnen nemen
in de Pastoraatgroep. Doordat er geen
opvolgers waren zijn zij nog enthousiast
doorgegaan maar vanaf januari 2016

zullen zij de vergaderingen niet meer bij-
wonen. Wij respecteren hun besluit. Aan
kleine projecten zullen zij nog deelne-
men. Dit alles is heel verdrietig. De klein
geworden Pastoraatgroep zal met ingang
van januari 2016 samenwerken met de
Locatieraad. Wij hopen dat er mensen
worden gevonden om de Pastoraatgroep
"weer tot leven" te wekken. Toch is er
licht in de duisternis. We hebben een
opvolger gevonden voor Tineke Radstaak.
Theo te Brake wordt onze nieuwe pen-
ningmeester. Wij wensen Theo een heel
plezierige tijd als lid van de Locatieraad.
Wij danken Tineke voor het werk van
het afgelopen jaar dat zij verricht heeft
in het penningmeesterloze tijdperk. Alle
cijfertjes heeft zij bijgehouden en collectes
geteld. Dank je wel Tineke, Frans, Jan,
Hedwig en Rita!!

Bezoekgroep

De bezoekgroep heeft een wijziging on-
dergaan. Magda Helmink en Willemien
Oldekotte hebben beiden afscheid geno-
men. Zij hebben vele jaren in hun wijk
zieken, ouderen, nieuwe parochianen en
nabestaanden van overledenen bezocht.
Wij danken hen voor hun grote inzet in
dit mooie werk. De wijk van Willemien,
in (Barchem), is overgenomen door Jivi
Timmer. De wijk van Magda is voorlo-
pig overgenomen door Marian Giesen.
Hiervoor zoeken wij nog naar invulling.
Verheugd kunnen wij mededelen dat
Anny Strijker haar taak als coördinator
weer heeft opgepakt.

Koorjubileum

In de kerk van de Geloofsgemeenschap
de H. Willibrordus in Ruurlo werden op
zondag 22 november tijdens de viering,
de heren Frans Kasteel en Harrie Spek-
schoor gehuldigd. Graag willen we de
beide jubilarissen, Frans Kasteel 50 jaar
en Harrie Spekschoor 40 jaar namens
ons koor van harte feliciteren met hun
jubileum. Ook de beide echtgenotes fel-
citeren wij met een bloemetje. Elke week
op donderdagavond repetitie en 3 van de
4 weekenden een viering met zang op te
luisteren. En dan ook nog de uitvaarten.
Niet iedere kerkganger staat hierbij stil.
Maar lid van een kerkkoor zijn heeft wel
zo zijn consequenties. Voorzitter Huitema
overhandigt de bij de onderscheiding
behorende Oorkonde. ALLE HULDE.

H. Willibrord - Hengelo

Spalstraat 38; 7255 AD Hengelo (Gld.); 0575-461275;
info@willibrordhengelo.nl; www.willibrordhengelo.nl
secretariaat: woensdag 16.00-17.00 uur.
Rekeningnr.: NL85RABO0121392570;
NL82RABO0119538857 (kerkbijdragen);
Redactie: louise50@live.nl, henk@roes-po-advies.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

F. Geurtsen, vz., 462945; E. Gerritsen, secr., 461004;
Th. Keurentjes, 464247; R. Lankhorst, pm., 465621;
H. Roes, 461061; A. Schabbink, 462570.
G. Veldscholten, 463482.

Week van gebed voor de eenheid van de Christenen

“Het woord is aan jou”, luidt het thema voor de Week van Gebed voor de eenheid van christenen. Deze gebedsweek wordt in 2016 van 17 tot en met 24 januari 2016 over de hele wereld gehouden. Kerken en groepen van christenen kunnen plaatselijk meedoen met het initiatief. De kerken in Letland hebben teksten gemaakt. De Raad van Kerken en Missie Nederland werken samen aan de voorbereiding van de Week van Gebed voor de Eenheid. Op 30 september 2015 werd het boekje met de orde van dienst, de meditatie voor de acht dagen en ander ondersteuningsmateriaal gepresenteerd in Amersfoort.

Het materiaal van de Week van Gebed komt uit Letland en is geïnspireerd op de tekst uit 1 Petr. 2,9 “Geroepen om de machtige daden van de Heer te verkondigen”. In de Nederlandse uitgave is aan deze missionaire opdracht een prikkelen-de draai gegeven: “Het woord is aan jou” De Raad van Kerken en Missie Nederland kennen een lange gebedstraditie die teruggaat op initiatieven van ruim 160 jaar geleden. Wereldwijd bidden miljoenen christenen mee. Door samen te bidden blijken zij meer onderlinge verwantschap te ervaren. Tegelijk kun je je verantwoordelijkheid voor anderen tonen door de problemen van de samenleving in de voorbeden een plek te geven. Afgelopen jaar hebben in Nederland naar schatting zo’n 200.000 mensen meegedaan met het initiatief.

Oecumenische viering op zondag 17 januari a.s.

Aanvang: 10.00 uur

Locatie: Remigiuserkerk

Kerstconcert in de Willibrordkerk op vrijdag 18 december 2015

Op de gewone zondagen is de kerk meestal maar half vol. Bij bijzondere gelegenheden zoals bij een uitvaart van een geliefd persoon is de kerk gewoon vol. Mensen komen bij elkaar om hetzelfde gevoel met elkaar te delen.

Dat was zeker ook het geval bij het kerstconcert van 18 december in onze kerk. Het concert werd verzorgd door het Hengelo’s Gemengd Koor en het Vordens Mannenkoor. Dit jaar was ik geen onderdeel van het koor maar was ik onderdeel van het publiek. Vanuit de kerkbanken is het toch veel mooier, je hoeft zelf niets, alleen maar kijken en luisteren. Dan zie je ook wat een inspanning iedereen levert om het zo goed en mooi mogelijk te doen. Uit ervaring weet ik dat in september al wordt begonnen met het uitzoeken van het kerstrepertoire. Vaak worden ook extra nummers uitgezocht, zodat later een keuze gemaakt kan worden. Elke week worden op de repetitie kerstnummers ingestudeerd en uiteindelijk is het klaar. Het Hengelo’s Gemengd Koor onder leiding van Rob Mullink heeft laten zien dat zij heel wat in hun mars heeft, het was een geweldig optreden. Ze zagen er allemaal perfect uit en dat geeft natuurlijk al een echt kerstgevoel. Gerry Vos las een prachtige kerstoverweging voor met daarin een boodschap verwerkt die voor ons allemaal van toepassing kan zijn.

Het Vordens Mannenkoor is altijd een prachtig onderdeel van het kerstconcert. Een koor van 55 mannen die uit volle borst staan te zingen is altijd indrukwekkend. Het koor trad op onder leiding van de nieuwe dirigent Christo Guenov. Het verschil was goed waarneembaar, er zat meer tempo in. De dirigent zong zelf uit volle borst mee en dirigeren deed hij met heel zijn lichaam. Het enthousiasme straalde ervan af.

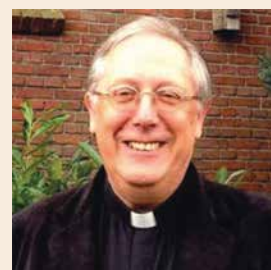
Aan het eind van de avond kon voorzitter Roelof van Gijssel iedereen bedanken voor alle inzet die er is geleverd. Niet alleen de inzet van de beide koren, maar ook zeker aan de mensen achter de schermen. Het bestuur van de locatieraad, de mensen van de kerkversiering, de mensen van de koffiegroep. Roelof bedankte voor de gastvrijheid in de Willibrordkerk. We kunnen terugzien op een mooi begin van de kersttijd.

Jo van Aken

Locatieraad in gesprek met pastoor Harry Scheve

Op woensdag 16 december heeft de locatieraad een fijn gesprek gehad met pastoor Harry Scheve. Voorafgaand hebben we aan de hand van een unieke presentatie de pastoor

een indruk kunnen geven van het reilen en zeilen van onze geloofsgemeenschap. Enerzijds een hele opsomming van allerlei activiteiten die plaatsvinden en anderzijds ook de krimp aan vrijwilligers. Voor kortstondige klussen zijn nog steeds genoeg vrijwilligers te vinden, maar voor de bestuurlijke taken zijn we naarstig op zoek naar nieuwe mensen. De parochiegids is helemaal vernieuwd en aangepast. Aan de pastoor werd dan ook de nieuwe parochiegids 2015 - 2016 overhandigd. In 2016 willen we een parochieavond realiseren waarin we onze voldoening en onze zorgen willen delen met de leden van onze Geloofsgemeenschap.

H. Johannes de Doper - Keijenborg

Kerkstraat 7, 7256 AR Keijenborg; 0575-461314,
Secretariaat: donderdag 10.30-11.00 uur
Rekeningnr.: NL85RABO0125501102 (algemeen)
NL25RABO0125502958 (gezinsbijdrage Keijenborg)
NL97RABO0374716390 (gezinsbijdrage Zelhem)
Redactie: hannieankersmit@hotmail.com

Gezinsbijdrage/kerkbalans: C. Gerritsen 06 10065324

Locatieraad/pastoraatgroep

J. Roeling, 0314-641739; R. Besselink, 462882;
H. Limbeek, 0314-641546, Dini Compas-Nijenhuis,
06 40594236; Annie Stapelbroek, 0314-641477

Contactpersoon voor Zelhem:

De heer J. Waalderbos, Zonnebloemstraat
43, 7021 ZA Zelhem, tel. 0314-623809.

Stichting R.K. Begraafplaats Keijenborg:

Contactpersoon: Mevr. J. Lamers
tel. 0575-464162, email:
begraafplaatskeijenborg@hotmail.com

Parochiële Caritas Instelling:

Secretariaat: Henk Beuwer, Pastoriestraat
28, 7256 AN Keijenborg, tel. 0575-463151.

Jaargedachtenisvieringen

Op zondag 31 januari is de jaargedachtenis voor Annie Nieuwenhuis-Rondeel overleden 1-2-2015. Zondag 21 februari is de jaargedachtenis voor Joop Kempers overleden op 21-2-2015 en voor Trees Voermans-Kleve overleden 23-2-2015. Zondag 13 maart voor Dinie Beulink-Mentink overleden 12-3-2015. En op zondag 3 april voor Lies Menting-Ankersmit overleden 4-4-2015 en Theo Niesink overleden op 10-4-2015.

Familieberichten

Overleden: Op 12 december 2015 is overleden Hermina Antonia Cornelissen-Schoenaker in de leeftijd van 80 jaar. Zij verbleef in Huize Sonnevand te Hengelo G.

Parochieavond over toekomstvisie kerk op 21 januari in De Horst

In deze voor de kerk moeilijke tijden is het zaak om de handen uit de mouwen te steken om te werken aan de toekomst van onze parochie. Hoe we invulling gaan geven aan die toekomst moet vanaf de basis worden bepaald, niet van bovenaf. De geloofsgemeenschappen zelf weten het best hoe die toekomst er uitziet. Het parochiebestuur en het pastoraal team vragen daarom aan de geloofsgemeenschappen om een toekomstplan te maken voor de eigen geloofsgemeenschap. Hoe zijn de ontwikkelingen in de afgelopen vijf jaar geweest, en wat verwachten we van de komende vijf jaar? Het gaat daarbij om

de volgende aspecten: kerkbezoek, financiën, vrijwilligers, leeftijdsontwikkeling, gebouwen, begraafplaats en activiteiten om de toekomstvoorspelling te realiseren. Daarnaast willen het parochiebestuur en het pastoraal team graag weten wat onze visie is op de toekomst van de parochie als geheel. Om iedereen de gelegenheid te geven om mee te praten nodigen wij alle geïnteresseerde parochianen uit om op donderdagavond 21 januari, 20.00 uur in De Horst mee te komen praten. De avond zal worden voorgezeten door Ineke Peterse van het parochiebestuur. Locatieraad en pastoraatgroep Keijenborg.

Huldiging 40 jaar lid Parochiekoor St. Jan de Doper, Keijenborg

Op zondag 22 november werd in de Sint Jan de Doperkerk te Keijenborg, tijdens de Eucharistieviering, ter gelegenheid van Sint Ceacilia, mevrouw Thea Rabelink gehuldigd.

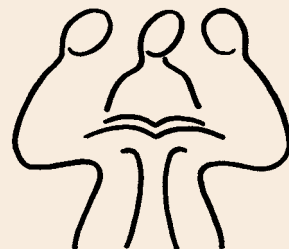
Zij is 40 jaar trouw lid van het Parochiekoor. Haar werden de versierselen van de Sint Gregorius Vereniging opgespeld door pastoor Scheve. Namens het hele koor mocht ze een mooi geel-wit boeket

bloemen in ontvangst nemen. En ook een dankbaar applaus van de kerkgangers, als erkenning, voor zoveel uren als vrijwilligster, voor de Keijenborgse gemeenschap. In het Parochiecentrum, was er nog een verrassing, mevrouw Thea Rabelink ontving daar een replica van de Paaskaars 2015.

Onder het genot van een kopje koffie met wat lekkers en een aangekleed glaasje, werd het Ceaciliafeest voor het koor en de jubilaris met haar familie, gezellig voortgezet.

Intercity bestemming Pasen Vorming & Toerusting Halle –Keijenborg-Zelhem

We volgen een man op reis. Preciezer: op het laatste gedeelte van zijn reis. Op het diepte en tegelijk hoogtepunt van zijn levensverhaal. Jezus. Het is een man die de wijde wereld wil redden, die een einde wil maken aan het eeuwige lijden van de mens. Het kwaad de wereld uit wil helpen. Een man met een verhaal over het nieuw bestel. Een koninkrijk. En wij? Wij gaan met Hem mee. Op een afstandje. Omdat we er maar zo weinig van begrijpen. Wat zoekt Hij hier, in de stad van zijn dromen? En wat zoeken wij eigenlijk in zijn spoor?

Een bezinningsavond waarin we samen die laatste weg van Jezus volgen. Eerst in stilte ervaren en daarna met elkaar uitwisselen wat Hij bij ons oproept en hoe Hij ons vandaag aanspreekt. Vierend brengen wij bijeen wat deze tocht ons heeft gebracht. Deze bijeenkomst wordt gehouden op donderdag 10 maart om 20.00 uur in de St. Jan de Doperkerk te Keijenborg en staat onder leiding van

mw. Marga Peters, pastoraal werker HH. Twaalf Apostelen. U kunt zich tot uiterlijk donderdag 3 maart opgeven bij de contactpersonen: mw. Miny Sloot, tel. 0314-624547 e-mail miny.sloot@upcmail.nl of bij mw. Maja van der Veer, tel. 0314- 623063.

H. Martinus - Baak

Wichmondseweg 17, 7223 LH Baak; 0575-441291;
martinusbaak@kpnmail.nl
Secretariaat: donderdag 9.00-9.30 uur;
Rekeningnr.: NL96RABO0304501697
Redactie: antoonmentink@chello.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

J. Dors, 441948; B. Lamers, 441244;
berna.lamers@gmail.com
T. ten Have, 842002; A. Wolbrink, 441206

Koffiedrinken

Op zondag 14 februari en op zondag 13 maart is er na de viering van 9.30 uur koffie en thee drinken in de kerk.

Aswoensdag

Op 10 februari 2016 is het Aswoensdag. Aswoensdag is de eerste dag na Carnaval en de eerste dag van de veertig dagen durende vastentijd die loopt tot Pasen. Op Aswoensdag laten gelovigen een kruis met as op hun voorhoofd tekenen. Terwijl de priester het askruisje zet, zegt hij: "Gedenk mens, dat je stof bent en tot stof zult wederkeren". De as is het overblijfsel van verbrande palmtakjes van de paasperiode van het voorgaande jaar. As is een teken van menselijke gebrekkigheid en sterfelijkheid. As is ook een teken van nieuw leven.

Op woensdag 10 februari 2016 om 19.00 uur zal binnen de Vijfslag Aswoensdag in Baak gehouden worden.

Ingrid stopt

Na ruim 10 jaar is Ingrid Teunissen met haar functie binnen de locatieraad/pastoraatsgroep gestopt. Per 1 januari 2016 heeft zij haar bestuurstaken neergelegd, maar zij zal nog te zien zijn in de kerk als lector of koorzanger (en niet alleen in de Baakse Martinuskerk). Helaas is het nog niet gelukt om één of meerdere bestuursleden te vinden die een taak op zich willen nemen. Als zich geen vrijwilligers melden, zullen alle taken binnen de geloofsgemeenschap Baak niet meer kunnen worden uitgevoerd. Zorg dat Baak door kan gaan en meld je zelf of een geïnteresseerde medeparochiaan aan. Want voor opvolging moet gezorgd worden.

Parochieavond op 15 februari 2016

Op maandag 15 februari 2016 zal de "parochieavond" worden gehouden. Op deze avond zullen wij u informeren over de gebeurtenissen in het afgelopen jaar en de

ontwikkelingen in het komende jaar.

Ten tijde van de parochieavond is de uitslag van de enquête van Baaks Belang vast en zeker bekend.

Wij zullen tijdens deze avond met u van gedachten wisselen over de gevolgen van deze uitkomst voor het achterste gedeelte van de kerk.

Tijdens het tweede gedeelte van de avond zal parochiemedewerkster Marian Storteler ons informeren over het project van de vastenactie. Vanaf januari 2013 wonen haar dochter en schoonzoon in Ivoorkust. André van den Beld is daar werkzaam als manager op Fair-trade en duurzaamheidsprojecten in de cacaohandel. Tijdens zijn werk kwam hij in contact met een vrouwencoöperatie. Een samenwerkingsverband voor vrouwelijke cacaoboeren, geleid door vrouwen. Tijdens een bezoek aan de kinderen in de zomer van 2014 heeft Marian deze coöperatie bezocht. Geïnspireerd door de gedrevenheid van deze vrouwen werd deze organisatie het vastenactiedoel voor de parochie HH. Twaalf Apostelen voor de jaren 2015 en 2016.

Wij nodigen u graag uit voor de "parochieavond" op maandag 15 februari 2015 om 20.00 uur in zaal Herfkens.

Actie Kerkbalans

Bij deze Onderweg ontvangt u de envelop met daarin het verzoek om uw bijdrage voor de Kerkbalans. In de begeleidende brief ontvangt u meer informatie. Graag uw aandacht voor de Actie Kerkbalans.

Eerste Heilige Communie en Heilig Vormsel

Zit uw kind dit jaar in groep 4 van de basisschool dan wordt hij of zij in de gelegenheid gesteld om deel te nemen aan het feest van de Eerste Heilige Communie. Een goed feest heeft een goede voorbereiding nodig. De communicantjes zullen daarom worden voorbereid met behulp

van een project. Leerlingen van groep 8 kunnen in 2016 het sacrament van het Heilig Vormsel ontvangen. Het Heilig Vormsel wil je helpen, je "sterk" te maken om vol vertrouwen verder te gaan, op pad te gaan in de geest van Jezus. Hoe? Dat gaan we samen met vormelingen uit de gehele parochie ontdekken tijdens een voorbereidingsweekend.

Wilt u meer weten over de Eerste Heilige Communie of over het Heilig Vormsel of wilt u uw kind opgeven dan kunt u terecht bij Jacqueline Dors, telefoonnummer (0575) 441948 of per e-mail jhmbrentsen@hetnet.nl.

Bezoekersgroep

Tijdens de donkere dagen voor Kerst heeft de bezoekersgroep een aantal parochianen een lichtpuntje bezorgd.

Misintenties

Zo. 17/1 Jgt. Annie Heijntink-Teunissen.

Zo. 31/1 Ouders Roordink-Borgonjen,

Fam. te Stroet. **Zo. 14/2** Jgt. Ouders

Cornelissen-Brink, Jan Roordink. **Zo.**

28/2 Fam. Hendriks-Hermesen, Herman

Hendriks, Jgt. Mies Koekkoek.

Misintenties voor elke viering: Hein Schooltink, Mevr. Peters-Weetink, Mevr. Berns-Seegers, Henk Jansen, Berrie Peters.

Misintenties voor eenmaal per maand

Mevr. Hebben-Smit, Teun en Marie

Eliesen-Hendriks, Ouders van Leussen-

Schooltink-Bosman, Dicky Herfkens,

Fam. van den Bos-Sesink, Fam. Heijntink,

Jos Hermesen, Fam. Veenhuis-Zents,

Ouders Shoenaker-Janssen, Fam. Teunis-

sen-Schooltink, Thé Jansen en zoon Jos,

Jan en Gretha Janssen-Bosman.

Volle kerk bij Sint Maartenviering in samenwerking met de musicalschool Fame

H. Willibrord - Drempt

Zomerweg 19, 6996 DD Drempt.
Secretariaat: Hoefkensestraat 12, 6996 DS Drempt
locatieraaddrempt@gmail.com, 06 83801729
Rekeningnr.: NL25RABO0304500259
Redactie: redactie.willibrord.drempt@gmail.com

Locatieraad

I. Stortelder-Spigt, 0313 479294; F. Janssen, pm.;
H. Bremer, secr., 06 83801729; P. Hammink

Locatieraad

De locatieraad wil u bij deze als eerste een gezond en voorspoedig 2016 toewensen. Afgelopen jaar is er veel gebeurd: afscheid van de parochie Levend Water en de overgang naar de parochie HH. Twaalf Apostelen. De kennismaking met deze nieuwe parochie, zijn bestuur en het pastorale team en de aanstelling van pastoor Harry Scheve is door ons als locatieraad zeer positief ervaren.

De nieuwe parochie probeert constructief, creatief en positief met de veranderingen om te gaan en vraagt daarbij ook de inzet van ons als parochianen.

Het parochiebestuur heeft de locaties gevraagd na te denken over onze eigen toekomstverwachtingen. Hiertoe hebben wij een bijeenkomst georganiseerd met afgevaardigden van de werkgroepen en de locatieraad op 1 december jl. in 'het Zaal'tje' achter de pastorie.

Het valt niet mee om onszelf een spiegel voor te houden, de realiteit onder ogen te zien en in de toekomst te kijken. Het wordt echter wel gevraagd. Het is nu zo dat de bal ook bij ons ligt en dat er met ons wordt besloten en niet over ons. Wellicht kan er verwezen worden naar de column van Gijs Jolink in het blad de Hessencombinatie over apathie. We krijgen hier als Achterhoekse een flinke klap om de oren. Als we ontwikkelingen apathisch gaan afwachten, geen inzet en betrokkenheid meer tonen en optimisme laten zien dan komt het niet meer goed. Vandaar de oproep om zelf ook het heft in handen te nemen.

Kerkbalans

De eerste maanden van het jaar staan in het teken van de actie Kerkbalans. Ook dit jaar hebben we de kerkbijdrage van

u hard nodig. Financiën is één van de pijlers die voortbestaan van onze plaatselijke kerk mogelijk maakt en kerkbalans vormt de financiële basis hiervoor. Bij deze uitgave van Onderweg zijn de stukken van kerkbalans gevoegd. Wij rekenen op uw steun.

Oecumenisch viering

De oecumenische viering op 17 januari is in onze H. Willibrordkerk. De viering begint niet zoals voor ons gebruikelijk om half tien maar om 10.00 uur. Voorgangers zijn dominee Dirk Engelage en pastoraal werkster Marga Peters-van Langen.

Kort interview 4

In onze interviewreeks stellen we dit keer aan Martha Bremer-Waenink de vier vragen.

Martha is na het afronden van de Pastorale School in de jaren negentig koster geworden.

Ze zet zich daarnaast in voor de plaatselijke Diaconie/Caritas, de MOV werkgroep en zorgt voor de koffie na vieringen in onze kerk.

"De kerk is voor mij belangrijk omdat ik gelovig ben en van kinds af al vol verwondering was voor alles wat groeide en bloeide. Omdat ik al vijftien jaar koster ben is het sociaal ook een belangrijk gebeuren, je wordt gewaardeerd en dat geeft een goed gevoel.

Speciale herinneringen in onze kerk

zijn toch wel dat onze vier kinderen er gedoopt zijn, de uitvaarten van mijn schoonouders. En in 1997 de uitvaart van mijn man Henk.

Mooie herinneringen heb ik verder aan de diensten op hoogtijdagen en doopvieringen. Ook de begrafenis van overleden parochianen zijn altijd weer indrukwekkend.

De toekomst van de kerk is zorgelijk, er worden nieuwe vormen van vieringen ontwikkeld, hopelijk gaat het parochianen aanspreken die nu wegblijven.

Het zou mooi zijn als de mensen de kerk weer zouden herontdekken.

We hebben enthousiaste voorgangers die allemaal hun best doen om de opdracht van Jezus Christus uit te dragen. "

Anders Vieren

Voor de eerste keer in Drempt, wordt op zondag 24 januari om 9.30 uur een Anders Vieren viering gehouden. Deze vieringen worden door de locatie voorbereid in samenwerking met één van de leden van de parochiële werkgroep Anders Vieren. Deze eerste keer is dat mevrouw Laura van de Kam, het beloofd een bijzondere viering te worden. Ons koor Feeling zal de zang in deze eigentijdse viering verzorgen. Wat deze andere vorm van vieren precies inhoudt kunt u meemaken als u naar de viering komt. Laat u verrassen!

Aswoensdag

Sinds vorig jaar mag het askruisje op Aswoensdag alleen nog worden uitgereikt door een priester of diaken. Hierdoor kan niet in alle kerken het askruisje meer worden uitgedeeld. Daarom is er binnen de parochie HH. Twaalf Apostelen voor gekozen dat er in ieder cluster in ieder geval één viering zal zijn met oplegging van het askruisje. Dit gebeurt op basis van roulatie binnen de clusters. De viering op Aswoensdag voor ons cluster 'de Vijfslag' (Olburgen, Steenderen, Vierakker, Baak en Drempt) vindt dit jaar plaats in de St. Martinus kerk in Baak om 19.00 uur, voorganger is diaken Anton Bos.

Vrijdagviering

Op iedere laatste vrijdag van de maand om 9.30 uur is er een viering in de kerk. U wordt van harte uitgenodigd om deze vieringen bij te wonen, waarna er gelegenheid is na te praten onder het genot van een kopje koffie of thee in 'het Zaal'tje' achter de pastorie.

29/01: Eucharistie pastoor Scheve;

26/02: WCV diaken Bos

Kopij

Sluitingsdatum kopij: 8 februari
redactie.willibrord.drempt@gmail.com

H. Willibrord - Olburgen

Olburgseweg 4; 7225 NB Olburgen, 0575-451279,
bgg 0575-451454.
Rekeningnr.: NL42RABO0148900313
Redactie: jansenmts@planet.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

J. den Hartog, vz., 452815; A. Gerritsen, 450950;
A. Pasman, 451261.

Betsie Verhoeven gehuldigd

Tijdens de viering van zondag 15 november jl. die in het teken stond van St Cecilia werd Betsie Verhoeven naar voren geroepen en kreeg ze de gouden eremediale van de Nederlandse Sint Gregorius vereniging opgespeld door diaken Theo ten Bruin. In het begeleidende woordje werd duidelijk dat ze 40 jaar koorlid was. Iets waar ze heel trots op mag zijn. Diaken Ten Bruin had zich in de sacristie al laten ontvallen dat hij er veel bewondering voor had als iemand zo lange tijd lid kon zijn van iets. De reactie daarop was: als je het maar leuk genoeg vindt om te doen, dan gaat het vanzelf! Na de woorden van lof, het opspelden van de medaille, het in ontvangst nemen van bossen bloemen en een 'lang zal zij leven' werd de draad van de viering weer opgepakt. Leuk detail: de liederen die tijdens de viering gezongen werden waren allemaal favorieten van Betsie.

De medaille plus bijbehorende oorkonde zijn Betsie van harte gegund. En we hopen natuurlijk dat ze nog lang en met veel plezier bij het Olburgs kerkkoor blijft zingen. Het is namelijk elke keer weer een genot om naar haar en haar medekoorleden te luisteren, begeleid en gedirigeerd door Jan Visser.

Betsie is binnen de grenzen van onze geloofsgemeenschap een echte duizendpoot, want behalve koorlid is ze ook secretaris van het koor, schoonmaakster, koster, kaarsenbesteller, bloemendame en loops-ter voor de Vastenactie. Ook als lid van de bezoekgroep en in de kerktuin is ze actief

geweest. En waarschijnlijk zijn we ook nog wel wat activiteiten vergeten. Nadat iedereen na de viering de kans gekregen had Betsie te feliciteren heeft het koor bij zaal Steintjes nog een tijdje gezellig samen gezeten.

Activiteiten voor vrouwen

Op maandag 25 januari 2016 gaan we ons jaarprogramma voor 2016 vaststellen.

Heb je een leuk idee, wil je graag meepraten, of vind je het gewoon gezellig om een aantal vrouwen te ontmoeten: kom dan om 19.30 uur naar Kraantje Lek. De kosten zijn € 5,00, dit is een vergoeding voor de zaalhuur en je krijgt hiervoor 2x koffie of thee.

Het tweede deel van de avond wordt ingevuld door een leuke activiteit.

Alle vrouwen kunnen aan alle activiteiten meedoen, je hoeft niet perse woonachtig te zijn in Olburgen of Rha. Dus heb je interesse, laat het even weten. Geef je mailadres door aan Trees Jansen: jansenmts@planet.nl en je krijgt via de nieuwsbrief alle verdere details van de activiteiten toegestuurd.

Boekenuitleen Olburgen

De openingstijden zijn: dinsdag van 18.30 tot 19.30 uur en op vrijdag van 10.30 tot 11.30 uur. Kom gerust een keertje binnen en kijk wat we allemaal te bieden hebben. En geen zin in een boek, maar wel in een praatje, ook dan ben je natuurlijk van harte welkom.

Vrijwilligers gevraagd: heb jij zin om mee te draaien in de vrijwilligerspoule van boekenuitleen Olburgen? Kom tijdens de openingsuren naar de school en meld je aan. Wil je eerst meer weten, ook dan kunnen de andere vrijwilligers je tijdens de openingsuren bijpraten.

Misdienaar:

Denise heeft haar tijd in Australië er al weer bijna opzitten. Wil jij ook weten wat ze allemaal heeft meegemaakt: kijk dan op: <http://deniseschooltink.waarbenjij.nu>

Vieringen info

Er zijn geen vieringen in het weekend van 6 - 7 februari en 5 - 6 maart.

Collectanten

17 januari: Joost Langenhof
24 januari: Jan den Hartog
30 januari: Erna Bosch
14 februari: Jan Baars
20 februari: Theo Damen
28 februari: Theo van Aalst

Lectoren

24 januari: Thea Lebbink
30 januari: Anny Steentjes
20 februari: Roland Jansen
28 februari: Anke Pasman

Kosters

17 januari: Joost Langenhof
24 januari: Cilia Langenhof
30 januari: Betsie Verhoeven
5 februari: Theo van Aalst
14 februari: Jan Baars
20 februari: Joost Langenhof
28 februari: Cilia Langenhof
4 maart: Theo Damen

Bloemversiering

9 januari-22 januari: Riky en Marietje
23 januari-5 februari: Betsie en Nicole
6 februari-19 februari: Diny en Leonie
20 februari-4 maart: Yvonne en Til
5 maart-18 maart: Thea en Gerda

Dames- en herenkoor

Repetities: 19 januari, 2 februari, 9 februari, 16 februari, 1 maart en 8 maart
Gezongen vieringen: op de inleverdatum van deze kopij zijn de vieringen waarbij het koor aanwezig is nog niet bekend

Intenties

17 januari: Liesbeth Sielias, Willemien Horstink-Groot Koerkamp en Jan Horstink. **24 januari:** Bart Godschalk, Joan en Riet Willemsen-Böhmer, Jan Egging en Marietje Egging-Houtman.

30 januari: Herman en Bep Pasman
14 februari: Antoon Gosselink en Truus Gosselink-Steeverink, Liesbeth Sielias, Gradus en Dinie Baars, Willemien Horstink-Groot Koerkamp en Jan Horstink, Herman en Bep Pasman.

20 februari: Bart Godschalk, Gradus en Riek Bremer, Theo Bremer, Joan en Riet Willemsen-Böhmer, Overleden familie Sesink-Peters. **28 februari:** Overleden ouders Gerritsen-Reulink, Bernard Beijer, Herman en Bep Pasman, Jan Egging en Marietje Egging-Houtman.

Sluitingsdata inleveren kopij

voor Olburgen/Rha: (uiterlijk 20.00 uur):
nummer 3: 8 februari
E-mailadres: jansenmts@planet.nl

H. Willibrord - Steenderen

Postbus 16, 7220 AA Steenderen; Bronkhorsterweg 2, 7221 AC Steenderen, 0575-451223
Secretariaat: 1e en 3e maandag v.d. maand 9.30-10.30 uur;
of M. Schut, 0575-452101
Rekeningnr.: NL28RABO0148991939
Redactie: mariaschotman@gmail.com

Locatieraad

T. van der Weijden, vz., Y. van der Wiel, secr., 451285;
yoninavanderwiel@gmail.com, N. Verheul, pm.;
W. Geurts, geb.

Pastoraatgroep

A. Alberink, M. Steemers, M. Schut, secr. 452101,
mariaschut@kpnmail.nl; A. Willemsen, M. Schotman, vz.

Anders Vieren 28 november 2015

Houd moed, wees waakzaam, blijf bidden

Rond deze 3 thema's was de Anders Vieren dienst opgebouwd.

Gerry Spekkink en Maria Schotman gingen voor in deze woorddienst waarin veel ruimte was voor meditatie en stilte, afgewisseld met Taizéliederen.

Omdat het de 1e adventszondag was werd hier ook aandacht aan geschonken.

De thema's kwamen uit de lezing van die dag van Lucas.

Bij elk thema was een passende illustratie afgedrukt in het boekje.

Na de thema uitleg was er bemoediging en aanmoediging om met het thema aan het werk te gaan of ermee door te gaan.

Een inspirerende viering.

Wereldlichtjesdag 13 december

Op een sfeervol verlicht kerkhof werd op zondagavond 13 december een wereldlichtjesdagviering gehouden. Zo'n 30 mensen waren naar het kerkhof gekomen. De namen van overleden kinderen werden op een steen geschreven, waarna deze in het licht werden gezet. De namen werden genoemd. Muziekvereniging Nieuw Leven speelde toepasselijke stukken. Anja den Bakker zong het speciale wereldlichtjesdaglied: Precious child: waardevol, kostbaar kind.

Na afloop kon men de steen meenemen en was er gelegenheid om nog even na te praten bij een kopje koffie.

Kerstvoorbereidingen

De kerst is inmiddels voorbij, maar voor het altijd zover is gaan er heel wat werkzaamheden aan vooraf. Het koper wordt gepoetst door een groepje enthousiaste vrijwilligers. De kerststal wordt weer opgebouwd door de groep die ook de adventskrans heeft verzorgd. De bloemengroep heeft prachtige creaties bedacht en uitgevoerd. De koren hebben geoefend op nieuw repertoire en de verschillende liturgieën zijn voorbereid. De boekjes zijn afgedrukt en de kerk is schoon.

Heel veel dank aan allen die een steen(tje) hebben bijgedragen aan de voorbereidingen, de kerstvieringen en de openstelling van de kerk voor het bezichtigen van de kerststal.

Nieuwjaarsbijeenkomst

Het was weer gezellig druk op de jaarlijkse nieuwjaarsbijeenkomst na afloop van de viering op zondag 3 januari. Onder het genot van oliebollen en koffie werd het nieuwe jaar welkom geheten. In een korte toespraak dankte Maria Schotman allen die steeds de vieringen bezoeken en hen die de diensten mogelijk maken. Samen maken we de geloofsgemeenschap.

Franciscaanse groep

In het kerstweekend heeft een groep wandelaars van de Franciscaanse lekenorde een nacht gelogeed in het Kerspel. In de volgende Onderweg komt een verslag hiervan.

Actie kerkbalans

Ieder jaar is deze actie heel belangrijk voor onze geloofsgemeenschap. Verheugend is het feit, dat onze pastoor Harry Scheve een begeleidende brief heeft opgesteld, die u ontvangt samen met het bekende inschrijvingsformulier en de exploitatierekening. Het thema dit jaar is "Mijn kerk leeft". Wij hopen van ganser harte dat ieder van u hieraan gestalte zal willen geven. Op bladzijde 10 leest u meer over de actie Kerkbalans.

2016

Een heel nieuw jaar ligt voor ons. Over 12 maanden kunnen we zeggen wat het ons gebracht heeft. Er zullen parochianen overleden zijn en nieuwe geboren. Veel mensen zullen zich ingezet hebben voor onze geloofsgemeenschap.

Het ligt in de bedoeling om weer een oecumenische openluchtdienst bij het Plantenbos te houden. Dit zal op 19 juni gaan plaatsvinden. Er zal weer een ziekenviering en een vrijwilligersviering zijn. De samenwerking met de andere geloofsgemeenschappen van de Vijfslag: Baak, Drempt, Olburgen en Vierakker, zal verder geïntensiveerd worden. De pastoraatsgroep en locatieraad buigen zich over de toekomstverwachtingen. Dit op verzoek van het parochiebestuur. Mocht u goede ideeën hebben voor de toekomst dan horen we die graag voor 1 februari.

Kennismaken met pastoor Scheve

Op donderdag 21 januari bent u allen van harte uitgenodigd om persoonlijk kennis te maken met onze nieuwe pastoor. Van 10.00 uur tot 11.30 uur in het Kerspel.

De locatieraad en pastoraatsgroep wensen u allen een zalig en voorspoedig 2016 toe.

Familieberichten

Overleden op 4 december 2015: Johannes Hermanus (Jan) Geurts, 89 jaar

Koffiedrinken

Zondag 7 februari

H. Willibrord - Vierakker

Vierakkersestraatweg 31, 7233 SE Vierakker, 0575-441286,
info@demooistekerk.nl; www.demooistekerk.nl
Secretariaat: donderdag 10.00-12.00 uur.
Rekeningnr.: NL40RABO0366417029;
NL09INGB0000856562;
Rekeningnr.: NL86RABO0327465948 (restaurant)
Redactie: redactie@demooistekerk.nl

Locatieraad

C. Bonga, vz., pm., 441261; M. Gründemann, secr., 555559;
R. Hermen, 520870; J. Marijnissen, 441276,
F. Koekkoek, 452535.

Pastoraatgroep

M. Roording, 0630727690; J. Tijssen, 441743;
M. Bakker, 0314-840061

Vrijwilligersuitje 2015/2016

Al weer twee nummers geleden stond in Onderweg een aankondiging van een vrijwilligersuitje dat in november had moeten plaatsvinden. Helaas bleef dat nummer van Onderweg, door onvoorziene omstandigheden, te lang bij de drukker liggen voordat het bezorgd kon worden, zodat maar heel weinig mensen de uitnodiging tijdig gelezen hadden. Daardoor hadden zich maar 3 mensen opgegeven om mee te gaan. Dat was natuurlijk veel te weinig en we hebben het voor dat moment afgezegd. Nu hebben we een nieuwe datum: Zaterdag 20 februari.

Noteer dit alvast in uw agenda!

We beginnen dan 's morgens om 10.00 uur in Museum Smedekinck in Zelhem met koffie en krentenwegge.

Daarna geeft Walter Rovers van de Ludgerkring Oost Nederland een uitleg over het Ludgerkerkje dat bij het museum staat. Ludger heeft een bijzondere betekenis voor de kerken hier in de Achterhoek. Toch is nog niet bij iedereen bekend wie Ludger was en wat hij gedaan heeft. We willen daar verandering in brengen en bijvoorbeeld in de aan te leggen Ludgertuin bij onze kerk de levensloop van Ludger uitbeelden. Na het verhaal van Walter kunnen we het museum bekijken. Daar zijn allerlei kleine tentoonstellinkjes over het boerenleven en de beginnende industrie in de regio. Enthousiaste vrijwilligers van het museum staan te popelen om daarover van alles te vertellen. Om half één eten we gezellig samen een boerenlunch, waarbij ook het een en ander uitgelegd zal worden over de Ludgertuin. Alle mensen die op welke manier dan ook betrokken zijn bij onze geloofsgemeenschap zijn van harte uitgenodigd om mee te gaan.

Wilt u zich vóór 13 februari aanmelden bij Ria Tijssen tel: 441286 of bij Margreet Gründemann tel: 555559.

Als vervoer een probleem is, dan kunt u dat aangeven en dan regelen we dat.

Gouden jubileum

Zaterdag 21 november was het Ceciliafeest. Aan het eind van de feestelijke Eucharistieviering, die door het voltallige zangkoor werd opgeluisterd, werden twee leden van het koor gehuldigd vanwege hun 40-jarig lidmaatschap. Het waren de alten Anneke Leisink en Oda Nijenhuis. Lovende woorden werden toegesproken voor veertig jaar inzet bij de koorzang, maar ook voor het vele vrijwilligerswerk dat zij deden, en nog doen, voor de geloofsgemeenschap in Vierakker.

Daarna las pastoor Scheve de onderscheidingsbrief van de Nederlandse Gregorius Vereniging voor en spelde de gouden versierselen op die bij de onderscheiding horen. Ook de bloemen ontbraken niet. Na de viering gingen de koorleden met hun partners naar het Ludgerusgebouw voor een goed verzorgde koffietafel, waarna nog gezellig bijeen gebleven werd onder het genot van een drankje.

Akkerbloemetje Bloeiend (On-)kruid

Op maandag 7 december j.l. is na een periode van afnemende gezondheid in de leeftijd van 92 jaar overleden:

Albertha Engelina Helmink-Rouwenhorst, bij ons beter bekend als Betsie Helmink echtgenote van Ben Helmink.

Wij herinneren ons Betsie als een opgewekte, vrolijke en gezellige vrouw die

ook heel actief was zowel in het kerkelijk als in het maatschappelijk leven. Betsie was destijds ook één van de meiden uit Vierakker-Wichmond die brieven schreef naar uitgezonden militairen in Nederlands-Indië.

Op maandag 14 december hebben we tijdens een kerkelijke uitvaartdienst afscheid van Betsie genomen en haar mogen begeleiden naar haar laatste rustplaats op het parochiële kerkhof bij haar zoon Jan.

Moge zij rusten in vrede en mogen zij die achterblijven steun en kracht ontvangen om dit verlies te kunnen dragen.

Kerngroep Vluchtelingenwerk Vierakker-Wichmond

Dagelijks worden we via de media geconfronteerd met verschrikkelijke beelden van duizenden vluchtende mensen, die proberen een beter bestaan te krijgen in vooral Europese landen. Wij kunnen de vluchtelingencrisis niet oplossen, maar we kunnen vluchtelingen, die naar Nederland komen, wel helpen door persoonlijke steun en aandacht te geven bij het opbouwen van een nieuw bestaan.

Diaconie en Caritas zijn ooit opgericht om hulp te bieden aan de hulpbehoevende medemens. Beide kerken van Wichmond en Vierakker zien hier de kans om daar aan te voldoen en doen daarom een oproep aan iedereen in onze dorpsgemeenschap, (zowel kerkelijk als niet kerkelijk gebonden) om indien er hulp gevraagd wordt, wat tijd of materiaal beschikbaar te stellen voor deze mensen.

Wat er precies van u gevraagd wordt, weten we nog niet.

Deddie van Alphen, voorzitter Interkerkelijke werkgroep AZC Zutphen (Asielzoekerscentrum), zal de hulpvragen, die ze krijgt, doorspelen aan de Kerngroep Vluchtelingenwerk Vierakker-Wichmond. De kerngroep, bestaand uit Rien Baauw en Elly Marijnissen, zal dan contact zoeken met mensen, die zich hebben aangemeld om hulp te bieden.

U kunt zich aanmelden via de mail of telefonisch bij:

Rien Baauw, email: rd.baauw@hetnet.nl
telefoon: 0575 441744

Elly Marijnissen, email: e_marijnissen@hotmail.com, telefoon: 0575 441276

Kindernevendiensten

De komende periode zijn er kindernevendiensten op:

Zondag 17 januari, 10.00 uur WCV

Zondag 7 februari, 10.00 uur Woorddienst.

Zondag 6 maart, 10.00 uur Woorddienst.

Let op: zondag 21 februari is er geen kindernevendienst i.v.m. de krokusvakantie.

Afscheid TeenerTime Zutphen

Afgelopen week hebben we afscheid genomen van Nienke en Stijn Holtslag, Bram Becker en Ymke Lijten. Nienke en Stijn hebben de afgelopen vijf jaar de TeenertimeZutphen voor tieners van 12 tot 16 jaar geleid. Bram en Ymke zijn daar later bij gekomen. Met veel enthousiasme hebben zij zich eerst maandelijks en later enkele keren per jaar, ingezet om een activiteit voor de tieners te organiseren. Door de terugloop van deelname en omdat zij zelf andere wegen inslaan hebben zij besloten ermee te stoppen. Wij danken hen namens alle tieners en de parochie voor hun inzet en wensen hen veel succes op hun verdere levensweg.

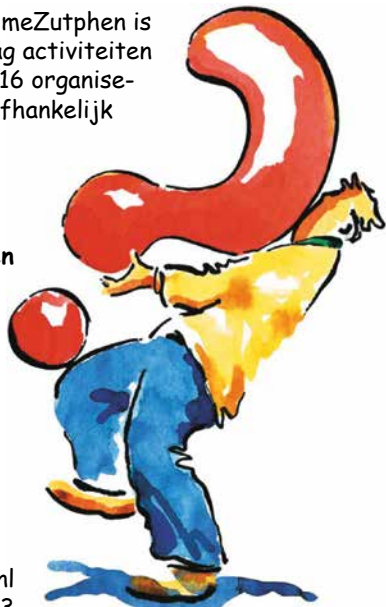

Activiteiten voor tieners. Wie helpt?

De leiding van TeenertimeZutphen is gestopt. Wij willen graag activiteiten voor tieners van 12 tot 16 organiseren, maar zijn daarbij afhankelijk van jullie hulp.

Daarom een dringende oproep:
wie wil 1x, 2x of 3x in 2016 met mij een activiteit organiseren voor tieners?

Voor informatie of aanmelden: pastor Marga Peters, email: m.peters@12apostelen.nl of bel/app: 0629405303.

Jong Onderweg

Op 25 november kwamen we bijeen en spraken over Vrijheid en Veiligheid, wat roepen deze woorden bij ons op? Is alles te beschermen? Hoe kijken we naar deze wereld, naar alles wat er gebeurt en wat maakt ons angstig en wat maakt ons gelukkig? Hoe kijken wij naar de ander? Aan de hand van een korte film, wat teksten en begrippen hebben wij hierover van gedachten gewisseld.

De volgende bijeenkomst is op woensdag **13 januari 2016** van 19.00 tot 21.00 uur in de sacristie van de St. Janskerk te Zutphen. Thema: **Het Heilig Jaar van Barmhartigheid.**

Ben je tussen de 18 en 36 jaar en heb je interesse? Je bent van harte welkom.

Voor informatie of aanmelden kun je terecht bij pastor Marga Peters, email: m.peters@12apostelen.nl of bel/app: 0629405303 of via Facebook van Jong Onderweg.

Wie gaat er mee naar Krakau

De Wereldjongerendagen zijn van 17 juli t/m 2 augustus 2016. Ben je tussen de 16 en 30 jaar en heb je zin om mee te gaan? Er is al een aanmelding uit onze parochie binnen. Indien nodig stellen we een jongerengroep samen met een buurtparochie. Informatie en aanmelding bij pastor Marga Peters, email: m.peters@12apostelen.nl tel.: 0629405303.

Kerst in Zutphen

Op 24 december om 17.00 uur vertelde diaken Anton Bos het Kerstverhaal. Job, Babette, Esmay, Charlotte, Dirk, Ilse Sarah, Myrte, Caithlin, Precilla, Iris, Noortje, Lisette, Jinte K, Micky, Jinte S, Merel en Tessa hebben het verhaal heel mooi uitgebeeld. Ook hebben ze samen met enkele leden van The Vocal Chords - en natuurlijk iedereen in de kerk - alle liedjes uit volle borst meegezongen. Alle kinderen hadden hiervoor op drie woensdagnavonden heel hard samen geoefend.

Wil je ook een keer meehelpen in een familieviering, geef je dan op bij Jacqueline Mulder, email: jacqueline.mulder@upcmail.nl of tel.: 06-30650 039). De volgende vieringen staan gepland op zondag 21 februari en 1 mei om 11.15 uur in de Sint Janskerk te Zutphen.

Aanmelden voor het Heilig Vormsel

Mocht u uw kind nog niet aangemeld hebben, dan kunt u dit nog doorgeven aan de vormselwerkgroep of via de website van de parochie. Aanmelden uiterlijk vóór 25 januari 2016. De ouder-kind informatieavond is op maandag 7 maart om 19.00 uur in de Christus Koningkerk, Het Jebbink 8, 7251 BL te Vorden. Voor vragen kunt u terecht bij de vormselwerkgroep, email: rita.bettink@gmail.com of pastor Marga Peter, email: m.peters@12apostelen.nl of tel.: 06-29405303.

Aanmelden voor de Eerste Heilige Communie

Mocht u uw kind nog niet aangemeld hebben, meld het aan bij de plaatselijke werkgroep of via de website van de parochie. Daar kunt u ook de verder informatie krijgen.

Voor vragen kunt u terecht bij de plaatselijke werkgroep of bij pastor Marga Peters, email: m.peters@12apostelen.nl of tel.: 06-29405303.

Knutselen en doen in de Veertigdagentijd

Op de website <http://www.geloventhuis.nl/2015/steeds-meer-ruimte/knutselen-en-doen/pretzels-armen-over-elkaar.html> vind je tips en ideeën om samen met je kinderen binnen of buiten creatief bezig te zijn rond het thema Veertigdagentijd. Bijvoorbeeld: Pretzels bakken met je kind.

RK begraafplaats Brummen

Op 17 oktober 1838 werd de Waterstaatskerk en het naastgelegen kerkhof ingewijd door de Aartspriester van Gelderland, M. Terwindt. De bouw werd mogelijk gemaakt door een legaat van 6000 gulden van freule Van der Heijden. Zij was de eigenaresse van landgoed Groot Engelenburg. In 1965 werd de oude Waterstaatskerk gesloopt en is een nieuwe kerk 200 meter verderop gebouwd.

Kerkhof is daarom eigenlijk een betere benaming dan begraafplaats. Want zo is de begraafplaats aangelegd, als kerkhof naast de kerk.

Centraal gelegen staat een calvarie met daarvoor het priestergraf.

Pastoor W. Hoppenreis is er in 1860 begraven, dit is volgens de administratie de oudste overledene op het kerkhof.

Pas in 1980 is het gehele kerkhof administratief in kaart gebracht en werd ook een grondige renovatie van het kerkhof zelf uitgevoerd. Van de honderden oude graven zijn toen op 10 na alle rechthebbenden opgespoord, veelal door heel simpel een jampotje op het graf te zetten met daarin een briefje met het verzoek om contact op te nemen met de beheerder. Soms werd er pas na enkele jaren contact opgenomen.

De graspaden werden grindpaden, coniferen werden geplant, en het verschil tussen eerste en tweede klasse werd opgeheven.

Het grasveld, dat nu in bruikleen is door de RK school, is bestemd voor uitbreiding van het kerkhof. Rechts achterin bevindt zich een strooiveld met daarin opgenomen een monument voor de ongedoopte overleden kinderen.

Ook heeft het kerkhof één oorlogsgraf. In de kleine kapel is een columbarium gevestigd.

ONS
ERFGOED

